



Stenvertbloks



www.bekaplus.nl

Auteur
Henk Hokke

Illustraties
Egbert Koopmans

Vormgeving binnenwerk
Spit Design, Baarn

Omslag
Metamorfose ontwerpers BNO, Deventer

© 2006 Uitgeverij Bekadidact, Baarn

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.



Stenvertblok Leesmaatjes 5A Toelichting en Antwoorden

Bekadidact

Leesmaatjes Leesbegrip

5A Toelichting en Antwoorden



Stenvertblok

Leesmaatjes 5A

Toelichting en Antwoorden

Auteur

Henk Hokke

Illustraties

Egbert Koopmans

Bekadidact

Stenvertblok

© 2006
Uitgeverij Bekadidact, Baarn
ISBN 90 262 4162 3
eerste druk, eerste oplage 2006

Omslag
Metamorfose ontwerpers BNO,
Deventer

Vormgeving
Spil Design, Baarn
Nieuw 13-cijferig ISBN
per 01-01-2007: 9789026241628

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Stenverbloks Leesmaatjes

Begrijpend lezen, een cruciale vaardigheid voor schoolsucces

De laatste jaren is er een toenemende belangstelling voor begrijpend lezen in het primair onderwijs. Begrijpend lezen wordt inmiddels gezien als een cruciale vaardigheid voor schoolsucces. Scholen voor voortgezet onderwijs en ook alle opleidingen die daarop volgen, vereisen een behoorlijke vaardigheid in het opnemen van informatie via teksten.

Begrijpend lezen oefenen

Tegenwoordig wordt in methoden voor begrijpend lezen veelal aandacht besteed aan het ontwikkelen van leesstrategieën. Sommige groepen leerlingen ontwikkelen deze namelijk niet vanzelf. Hierbij gaat het vaak om leerlingen uit achterstandsgroepen (zowel allochtone als autochtone groepen). Zij komen uit gezinnen waarin geen ‘cultuur van geletterdheid’ bestaat. Deze kinderen doen daardoor ook vaak minder ervaring op met lezen en informatieverwerking buiten de school. De woordenschat is vaak geringer en dit is een duidelijke belemmering bij tekstbegrip.

Eerst technisch lezen?

In de laagste groepen wordt vooral veel aandacht besteed aan het aanvankelijk technisch lezen. Veel methoden voor aanvankelijk lezen geven daarbij aan dat er impliciet of expliciet ook aandacht is voor leesbegrip of dat dit verweven is met het technisch lezen.

Specifieke doelstellingen voor begrijpend lezen en het gericht oefenen ermee komen vaak pas aan de orde in het eerste deel van de begrijpend leesmethode die de school heeft, wat meestal pas in groep 4 is. In deze methoden zijn regelmatig de teksten zodanig lang dat sommige leerlingen met een laag AVI-niveau c.q. laag leestempo amper aan begrijpend lezen toekomen.

Methoden voor begrijpend lezen

In de meeste methoden voor begrijpend lezen wordt in groep 3, als er al een deel voor die groep wordt aangeschaft, vooral gewerkt aan begrijpend luisteren en het ontwikkelen van het voorstellingsvermogen. Dan wordt de overstap gemaakt naar schriftelijk taalgebruik.

In groep 4 wordt dit veelal voortgezet via reflectie op communicatieve situaties. De leerling wordt geconfronteerd met vragen als: wie is de schrijver, wie is de lezer, wat voor een soort tekst is het? Voorzichtige relaties met schrijven (stellen) via korte schrijfopdrachten worden nu gelegd.

Toetsen

CITO toetst via de schaal Betekenisrelatie en de schaal Verwijsrelatie het begrijpend lezen al in groep 3 en 4. Daarom zijn leerkrachten van groep 3 en 4 vaak tevergeefs op zoek naar aantrekkelijk (extra) oefenmateriaal voor alle leerlingen. Voor de andere jaargroepen kunt u gebruik maken van de Cito-toetsen Begrijpend lezen.

Doelgroep Stenvert Leesmaatjes

Bij het ontwikkelen van Stenvert Leesmaatjes (Leesbegrip) was het uitgangspunt dat alle leerlingen zo vroeg mogelijk in aanraking moeten komen met veel teksten om (de eerste aanzet tot) het begrijpend lezen te kunnen oefenen, niet alleen kinderen die bij een achterstandsgroep behoren. Om een actieve rol in het begrijpend lezen te kunnen hanteren zijn een

aantal zaken voor iedereen van belang: de woordenschat van de lezer, het kunnen leggen van verbanden, het inzicht in het soort tekst, enz.

De lijn Leesmaatjes is bedoeld voor de 'gemiddelde' leerling in het basisonderwijs. Voor iedere groep zijn voorlopig twee deeltjes gepland als extra oefenstof naast of in plaats van de oefenstof in de begrijpend leesmethode.

De deeltjes zijn voor Remedial Teaching in te zetten voor uitvallers op de Begrijpend Leestoetsen van CITO als een leerling uit bijvoorbeeld groep 5 het Leesmaatjesdeeltje van groep 4 krijgt aangeboden.

Leerlingen die het begrijpend lezen niet moeilijk vinden, zij die op de CITO-toetsen steeds een A of B-score hebben, vinden extra uitdaging in de Leesmeesters, waarvan per jaargroep steeds één deel wordt ontwikkeld.

Speels oefenen binnen een context

Stenvert komt uit met een aantal oefenbloks voor leesbegrip om tegemoet te komen aan de behoefte om vaardigheden op dit gebied specifiek aan te leren en er aan de hand van kleine tekstjes mee te oefenen. In Stenvert Leesmaatjes 3A, het eerste deel in de reeks Leesmaatjes, maken de leerlingen van groep 3 kennis met kleine, humoristische en aansprekende teksten. Soms wordt er zelfs gebruik gemaakt van een beeldverhaal. De bijbehorende vragen en opdrachten zijn speels en visueel aantrekkelijk vormgegeven. De taken zijn steeds niet langer dan twee naast elkaar liggende bladzijden en daardoor zeer overzichtelijk en in een redelijk korte tijd af te maken. Binnen de taak van twee bladzijden is een duidelijke samenhang aangebracht.

Zo worden de leerlingen gestimuleerd en voorbereid om met graagte actief en creatief met teksten om te gaan.

In de Leesmaatjes voor groep 5 en 6 komen andere vaardigheden aan de orde, zoals:

- de bedoeling van een schrijver te kunnen identificeren,
- het onderwerp van een tekst kunnen vaststellen,
- de hoofdgedachten in teksten kunnen vaststellen,
- het kunnen maken van een concrete voorstelling op basis van een gelezen tekst,
- de belangrijkste informatie uit een beschrijving kunnen maken,
- het kunnen classificeren (ordenen) van informatie uit een gelezen tekst, etc.

Zelfstandig oefenen en controleren met de Antwoordenboekjes

Door het oefenen aan te bieden op een voor de leerling aantrekkelijke manier, is deze in staat en bereid om zelfstandig te oefenen op de wijze waar Stenvert om bekend staat.

Leerlingen worden aangemoedigd om zelf te denken, op onderzoek uit te gaan. Hierdoor wordt ook het zelfstandig leren gestimuleerd. Dit wordt gedaan door middel van open vragen waarop in principe het antwoord niet fout kan zijn. In het antwoordenblok staat als antwoord op de bewuste open vraag een tweetal criteria genoemd waardoor het antwoord op de vraag niet fout kan zijn.

Wij raden u ten stelligste aan elke leerling een boekje te geven. Alleen op deze manier kan een kind zelfstandig een hele leergang nog eens doornemen. Door het concentrische karakter van De Leesmaatjes worden de geleerde vaardigheden goed ingeslepen waardoor ze beter kunnen beklijven.

Stenverbloks Leesmaatjes

Niveau

De teksten in de delen 5 en 6 lopen geleidelijk op in moeilijkheidsgraad. In Leesmaatjes groep 5 wordt uitgegaan van AVI-niveau 6/7. Leesmaatjes groep 6 hanteert AVI-niveau 8/9.

Indeling van de leerstof

Alle hieronder genoemde doelen zijn in de leerstof verwerkt. De personages in de eerste tekstjes breiden zich uit naar een gehele familie. Hoewel alle taken op zichzelf staan zijn, is het voor het begrip van de leerling toch verstandiger om de taken in volgorde te maken, ook al omdat er een opbouw in het AVI-niveau zit.

Doelen

De vragen en opdrachten in Stenvert Leesmaatjes voor groep 5 en 6 vormen in eerst instantie een verdieping van datgene wat in groep 3 en 4 is aangeboden. Daarna worden nieuwe vaardigheden geleerd en toegepast.

1. De bedoeling van de schrijver kunnen identificeren.
2. Het onderwerp van een tekst kunnen vaststellen.
3. De hoofdgedachten in teksten kunnen vaststellen.
4. Het kunnen vaststellen op welke wijze de schrijver zijn tekstonderwerp heeft uitgewerkt.
De leerlingen kunnen een uitwerking in kenmerken analyseren.
5. De leerlingen leren een tekst in samenstellende delen analyseren.
6. Kinderen leren om verklaringen te geven.
7. Kinderen leren om op basis van de tekst vergelijkingen te maken.
8. Kinderen leren zich een concrete voorstelling te maken op basis van een tekst.
9. Het kunnen lezen en ook beoordelen van beschrijvingen.
10. Het kunnen innemen van een standpunt op basis van een gelezen tekst.
11. Het kunnen indelen van een tekst volgens een basisindeling: inleiding, kern en slot.
12. Kinderen leren wat alinea's zijn.

Maar ook wordt in elk deel aandacht besteed aan de uitbreiding van de woordenschat. Ze komen in aanraking met uitdrukkingen, synoniemen, maar ook met verwijswaarden, die wezenlijk zijn voor een goed begrip van zinnen en teksten. In de delen 5 en 6 wordt gewerkt met zowel zakelijke als fictieve teksten. De kinderen kunnen deze ook benoemen.

Registratie

Het is mogelijk om de vorderingen van de leerlingen bij te houden. Het overzicht 'groepsregistratie' dat na deze Inleiding is opgenomen, geeft daartoe een mogelijkheid. Daarnaast staat in elk leerlingenblok als laatste bladzijde 'Hoe ver ben je?' U kunt daarop aantekenen welke taak een leerling moet maken. Of de leerling kan zelf daarop aangeven welke taken hij heeft gemaakt.

Groepsregistratie

.....

Naam kind	Les	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											

Groepsregistratie



Naam kind	Les	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										



Aantekeningen

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

Leesmaatjes 5A

Antwoorden

Auteur

Henk Hokke

Illustraties

Egbert Koopmans

Bekadidact

Stenvertblok

Toelichting en Antwoorden
ISBN 90 262 4162 3

Nieuw 13-cijferig ISBN
per 01-01-2007: 9789026241628

© 2006
Uitgeverij Bekadidact, Baarn
ISBN 90 262 4161 5
eerste druk, eerste oplage 2006

Omslag
Metamorfose ontwerpers BNO,
Deventer

Vormgeving + Lay-out
Spil Design, Baarn
Nieuw 13-cijferig ISBN
per 01-01-2007: 9789026241611

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.



Inhoud **Antwoorden**

.....●

1	Beregoed!	4	11	In het zwembad	44
2	Op het strand!	8	12	Schaakmat!	48
3	Een spreekbeurt	12	13	Wat gooi je weg?	52
4	Rommelmarkt	16	14	Bij de bakker!	56
5	Op schoolreis	20	15	Logeren!	60
6	Sterk, sterker, sterkst	24	16	Allemaal smoesjes!	64
7	Op de camping	28	17	Koeien	68
8	Speel je mee?	32	18	Honden	72
9	In de bieb	36	19	Schrijver op school	76
10	Een proefje over elektriciteit	40		Hoe ver ben je?	80

‘Mam, hoe laat komt pappa straks thuis?’ vraagt Fabian.

Zijn moeder kijkt op de klok boven het aanrecht.

‘Om een uur of zes ongeveer,’ antwoordt ze.

‘Ha, dat is mooi,’ zegt Fabian.

‘Nu kan ik nog precies een uur naar een film kijken.’

Zijn moeder schudt glimlachend haar hoofd.

‘Gaat het voor de verandering weer eens over beren?’

Fabian knikt en haalt een dvd uit zijn tas.

‘Deze film heb ik van Evi geleend,’ zegt hij.

Hij loopt naar de kamer en doet de televisie aan.

Dan legt hij de dvd voorzichtig in de dvd-speler.

Even later klinkt er een vrolijk deuntje.

Fabian gaat languit op de bank liggen.

Hij heeft een kussen onder zijn hoofd.

Beren zijn al heel lang zijn lievelingsdieren.

Er komt een woest stromende rivier in beeld en dan...

Dan staat het beeld plotseling stil!

1 Waar speelt het zich af?

Zet een kruisje in het goede hokje.

- in de slaapkamer en in de keuken
- in de woonkamer en op zolder
- in de keuken en in de woonkamer
- in de slaapkamer en in de woonkamer

2 Wie zijn de hoofdpersonen?

- Fabian en Evi
- Evi en Fabians moeder
- Fabians vader en Fabian
- Fabian en Fabians moeder



Naam

3 Hoe laat is Fabian bij zijn moeder in de keuken?

- om vier uur
- om vijf uur
- om zes uur
- om zeven uur



4 Wat wil Fabian gaan kijken?

- een video over beren
- een dvd over rivieren
- een dvd over beren
- een video over lievelingsdieren

5 Wie zijn Fabian en Evi?

Naam: Fabian

Kleding: korte broek, bloes, gympen

Haar: donkere krullen

Extra kenmerk: ringetje in rechteroor

Naam: Evi

Kleding: lange broek, T-shirt, slippers

Haar: lang en blond

Extra kenmerk: bandje om rechterpols



Stenvertbloks • Leesmaatjes 5A

6 Vul het goede woord in.

Kies uit: *nadat* - *voordat* - *maar* - *of* - *want*

1. Fabian wil een film gaan kijken, *maar* die doet het niet.
2. Hij heeft een uur de tijd, *voordat* zijn vader thuiskomt.
3. Zijn moeder kijkt op de klok, *want* ze wil weten hoe laat het is.
4. De film stopt, *nadat* er een rivier in beeld is geweest.
5. Fabians moeder vraagt *of* de film over beren gaat.



7 Fabian hoorde een vrolijk deuntje.

Wat is een ander woord voor deuntje?

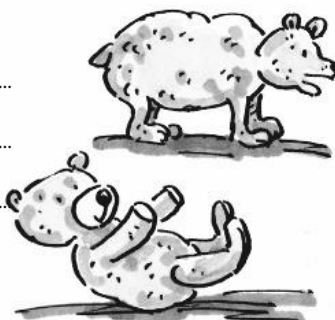
- | | |
|--------------------------------------------|------------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> wijsje | <input type="checkbox"/> stemmetje |
| <input type="checkbox"/> lachje | <input type="checkbox"/> geluidje |



8 Zet de beren in de goede rij.

ijsbeer - *teddybeer* - *tekenfilmbeer* - *pandabeer* - *grizzlybeer* - *brombeer*

wel een echt dier

*ijsbeer**pandabeer**grizzlybeer*

niet een echt dier

*teddybeer**tekenfilmbeer**brombeer*

9 Stel je voor dat je een spreekbeurt houdt over beren.

Welk boek kun je dan het best lezen?



A



B



C



D

Dan kan ik het best boek**B**..... lezen.

10 Wat hoort bij een beer? Zet er een rondje om.

klauwen - muil - veren - schubben - poten - vacht - vinnen - staart

11 Denk je dat er in ons land beren in het wild zouden kunnen leven?

Kies uit: wel - niet

Ik denk van **eigen keuze**, omdat **heb je verteld waarom**
 **je dit kiest? Dan is je antwoord goed!** 😊



Fabian en Evi bouwen een zandkasteel op het strand.

‘We moeten opschieten,’ zegt Fabian, ‘want het wordt vloed.’

Vlug maken ze de muren van het kasteel nog wat hoger.

Dan gaan ze in het midden van het kasteel zitten.

‘Nu zijn we net ridders,’ zegt Fabian.

Het water spoelt steeds verder om het kasteel.

Een stuk van de voorste muur stort in.

Fabian en Evi proberen uit alle macht de muur te repareren.

Dan zien ze opeens een gat in een andere muur.

Het water stroomt nu het kasteel in.

‘Ik weet wat veel leukers!’ roept Fabian.

Hij staat op en begint op een muur te stampen.

Evi doet ook mee.

Al gauw is er niets meer over van het kasteel.

‘Nou zijn we ridders zonder kasteel,’ zegt Evi.

‘Geeft niks,’ grijnst Fabian, ‘dit was nog het leukst.’

1 Wat is dit voor soort tekst?

Zet een kruisje in het goede hokje.

- een tekst die je leert hoe je iets maakt
- een gedicht
- een tekst waar je iets van leert
- een verhaal

2 Wat zou een goede titel bij deze tekst zijn?

- Ridders zonder kasteel
- De muur
- Lekker stampen
- Het strand



3 Welk woord hoort in elk rijtje niet thuis? Zet er een rondje om.

zeemeeuw

waterhoen

zonneband

zwembroek

zeehond

watermus

zonnebloem

zwempak

zeepoes

waterrat

zonnebank

zwemvest

zeekoe

watervlo

zonnescijn

zwemhemd



4 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

ZA ZB ZC ZD ZE ZF ZG ZH ZI ZJ ZK ZL ZM ZN ZO ZP ZQ ZR ZS ZT ZU ZV ZW ZX ZY ZZ

zonnescijn

zeewater

zilvermeeuw

zandkasteel

zuidenwind

5 Fabian en Evi proberen uit alle macht de muur te repareren.

Hoe kun je dat anders zeggen?

- Ze roepen mensen erbij om te helpen de muur te repareren.
- Ze doen heel erg hun best om de muur weer heel te maken.
- Ze proberen samen een muur te bouwen.
- Ze doen hun best om de muur te verstevigen.



6 Wat is de goede volgorde?

Zet de letters die achter de zinnen staan in het goede hokje.

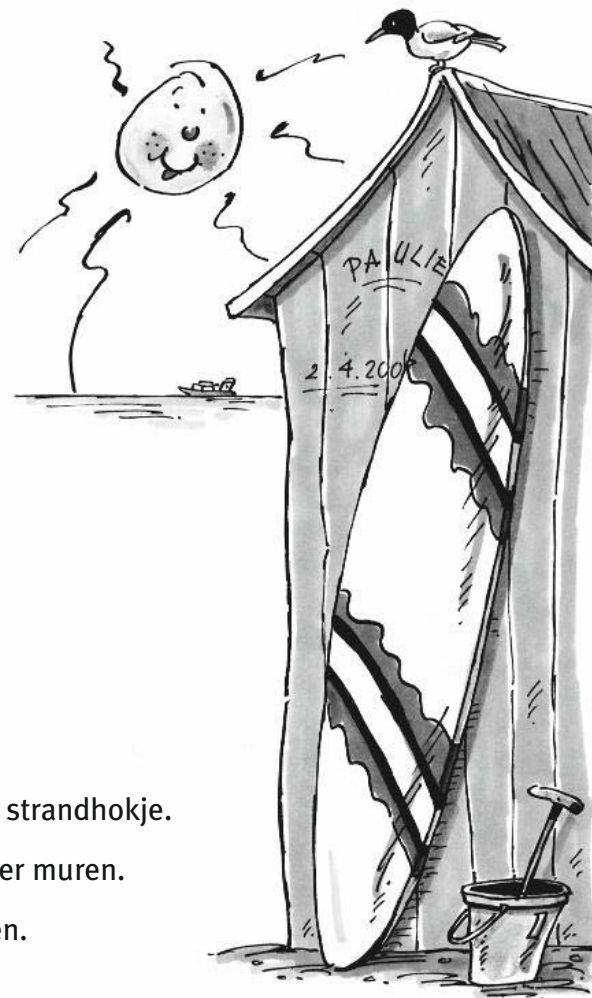
- | | |
|-------------------------------------------|---|
| 1. Ze gaan in het kasteel zitten. | C |
| 2. Er komt een gat in een andere muur. | E |
| 3. Fabian en Evi bouwen een kasteel. | S |
| 4. Er is niets meer van het kasteel over. | P |
| 5. Fabian stampst op een muur. | L |
| 6. Een deel van de voorste muur stort in. | H |

S C H E L P

7 Vul het goede woord in.

Kies uit: door - in - met - na - op - tegen - uit

- De surfplank stond *tegen* de wand van het strandhokje.
- Evi en Fabian bouwen een kasteel *met* vier muren.
- Fabian stampste dwars *door* een muur heen.
- *Na* een poos gingen ze weer naar huis.
- Fabian stond tot zijn enkels *in* het water.
- De wind kwam *uit* het zuiden.
- De man had een hoed *op* zijn hoofd tegen de zon.



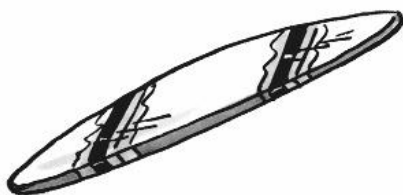
8 Welk woord betekent ongeveer hetzelfde? Schrijf het erachter.

Kies uit: *plotseling* - *herstellen* - *opening* - *wand* - *hoogwater*

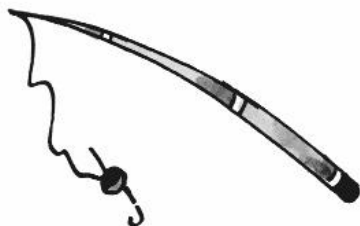
- 1. gat - *opening*
- 2. repareren - *herstellen*
- 3. vloed - *hoogwater*
- 4. muur - *wand*
- 5. opeens - *plotseling*



9 Wat is het? Schrijf het goede woord eronder.



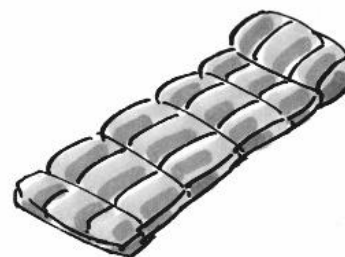
s. *urfplank*



h. *engel*



d. *uikbril*



l. *uchtbed*

10 Zou jij graag vlakbij het strand willen wonen?

Kies uit: *wel* - *niet*

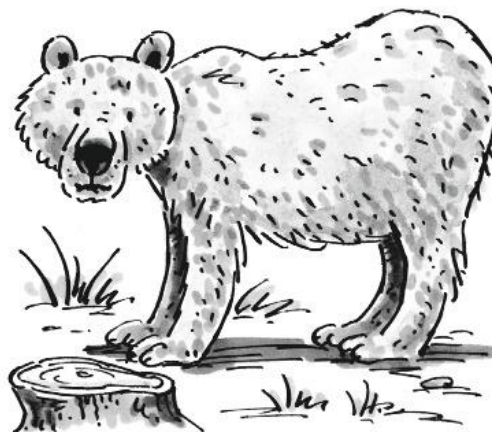
Ik zou *eigen keuze* graag vlakbij het strand willen wonen, want *heb je verteld*
waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊

Een spreekbeurt

Fabian heeft voor een spreekbeurt een boek bij de bieb gehaald.

Dit staat er in:

- A Een bruine beer is 90 tot 150 centimeter groot en kan wel 300 kilo wegen. Een bruine beer heeft een vacht die bruin is en van wol lijkt.
- B Het is een zoolganger. Dat betekent dat hij bij het lopen zijn hele voet op de grond zet, net als de mens. Andere dieren, zoals een hond of een hert, lopen meer op hun tenen.
- C Een bruine beer eet alles wat hij tegenkomt. Dat kan plantaardig voedsel zijn: wortels, vruchten en knollen. Maar hij eet ook wel insecten, vissen, hagedissen en muizen. Een bruine beer is dus ook een roofdier. In de herfst eet een bruine beer heel veel. Dan hoeft hij in de winter bijna geen eten meer te zoeken.
- D Een bruine beer heeft bijna geen vijanden. Alleen de mens is zijn vijand. Er zijn landen waar beren kunstjes moeten doen op straat.



1 Wat is het onderwerp van de tekst?

- plantaardig voedsel
- roofdieren
- zoolgangers
- de bruine beer

2 Waarom heeft de schrijver deze tekst geschreven?

- Hij wil dat je een spannend verhaal leest.
- Hij wil dat je van de tekst iets leert.
- Hij wil je leren hoe je iets moet doen.
- Hij wil je ergens voor waarschuwen.

3 Wat voor soort tekst is het?

- een tekst waar je iets van leert
- een verhaal
- een tekst die je leert hoe je iets maakt
- een gedicht

Naam

4 Waar gaan de stukjes tekst over?

Kies uit: *de vijanden van de bruine beer* - *het voedsel van de bruine beer* -

hoe een bruine beer eruitziet - *hoe een bruine beer loopt*

Stukje A gaat over *hoe een bruine beer eruitziet*

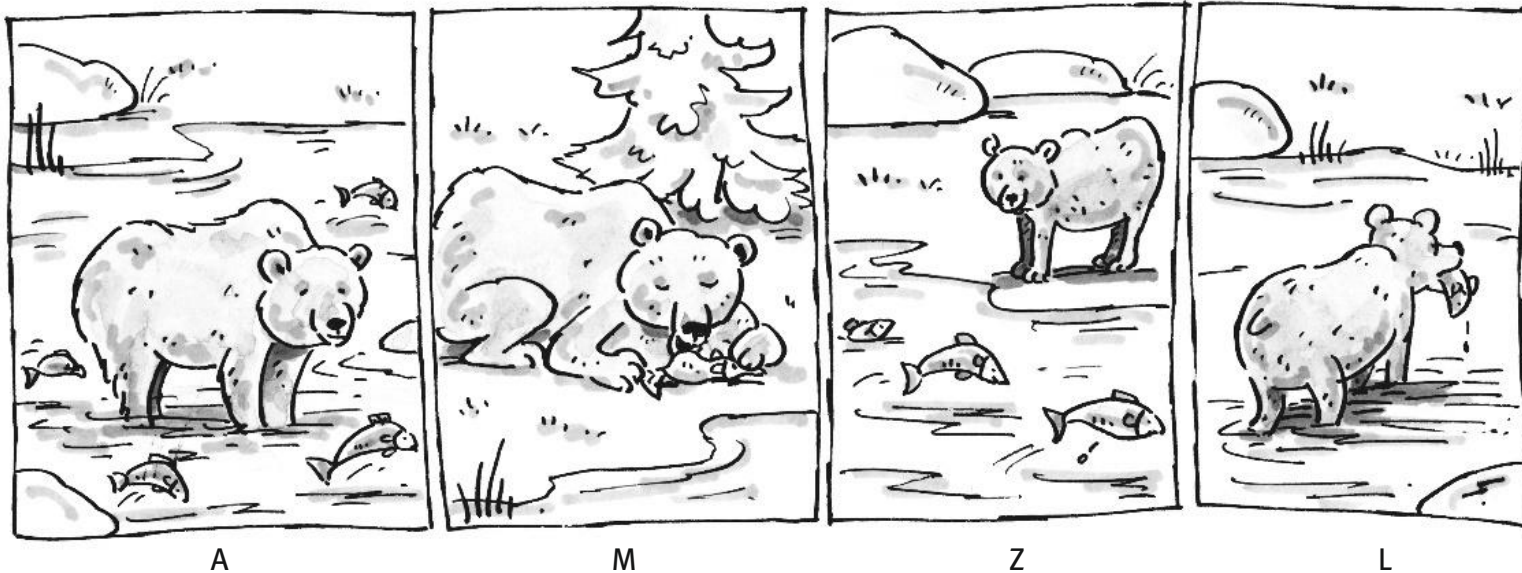
Stukje B gaat over *hoe een bruine beer loopt*

Stukje C gaat over *het voedsel van de bruine beer*

Stukje D gaat over *de vijanden van de bruine beer*



5 Wat is de goede volgorde? Zet de letters in de hokjes.



Z A L M

Stenvertbloks • Leesmaatjes 5A

6 Is het waar of niet waar? Zet het er maar bij.

1. De bruine beer is een planteneter.
2. Een mens is ook een zoolganger.
3. De bruine beer is een roofdier.
4. Bruine beren en honden zijn zoolgangers.
5. Een bruine beer eet het hele jaar heel veel.
6. Een bruine beer heeft geen vijanden.

Dat is *waar*

Dat is *waar*

Dat is *waar*

Dat is *niet waar*

Dat is *niet waar*

Dat is *niet waar*



7 Waar gaat hoofdstuk 3 over?

- Er staat in waar bruine beren van leven.
- Er staat in hoe bruine beren eruitzien.
- Er staat in waar bruine beren leven.
- Er staat in waar bruine beren hun winterslaap houden.

Waar gaat hoofdstuk 4 over?

- Het gaat over de jongen van de bruine beer.
- Het gaat over de schuilplaatsen van de bruine beer.
- Het gaat over het voedsel van de bruine beer.
- Het gaat over de vijanden van de bruine beer.

8 De zinnen zijn in de war geraakt. Schrijf ze goed op.

1. een spreekbeurt/op school/houden/Fabian/moet

Fabian moet op school een spreekbeurt houden

2. opgezocht/In de bieb/hij/een paar boeken/heeft

In de bieb heeft hij een paar boeken opgezocht

3. met zijn moeder/flink/Thuis/hij/oefent

Thuis oefent hij flink met zijn moeder



9 Vul het goede woord in:

Kies uit: vis - pauw - hond - varken - aal - ezel

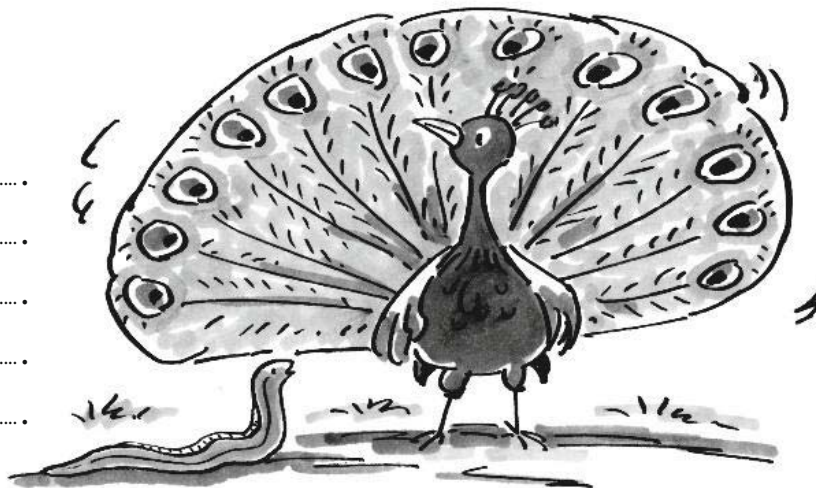
Zo gezond als een *vis*

Zo dom als een *ezel*

Zo ziek als een *hond*

Zo glad als een *aal*

Zo trots als een *pauw*



10 Over welk dier zou jij het liefst een spreekbeurt houden?

Ik zou het liefst een spreekbeurt houden over een *eigen keuze*, omdat *heb je*
verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊

Evi krijgt een brief van school mee naar huis:

Beste ouders,

Zoals u misschien al van uw kind hebt gehoord, gaan we op school een rommelmarkt houden. Alle groepen doen er aan mee.

De opbrengst gaat naar een school in Tanzania.

U weet dat juf Wies daar pas nog is geweest.

Zij heeft toen ook die school bezocht.

De kinderen hebben behoefte aan veel dingen.

Schrijft en pennen kunnen ze goed gebruiken.

Ze hebben er bijna geen speelgoed.

Met het geld van de rommelmarkt kunnen we ze een beetje helpen.

Wilt u eens kijken of u nog wat kunt missen?

U kunt het op school in de gang zetten.

De rommelmarkt is op 15 mei.

Bij mooi weer doen we het op het plein.

Als het slecht weer is, houden we het binnen.

U krijgt er later meer informatie over.

Alvast bedankt.

Meester Jannes



1 Wie is de schrijver van de brief?

Vul het maar in.

De schrijver is *Meester Jannes*

2 Voor wie is de brief bedoeld?

Maak het goede hokje blauw.

- de ouders
- juf Ellie
- meester Jannes
- de kinderen

3 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

BA BB BC BD BE BF BG BH BI BJ BK BL BM BN BO BP BQ BR BS BT BU BV BW BX BY BZ

boek bierglas bloempot beker bus bal brodtrommel

4 Vul het goede woord in.

Kies uit: *jouw* - *haar* - *zijn* - *uw*

- Zal ik *uw* jas even aanpakken, mevrouw?
- Ze zette *haar* spulletjes in de hoek van de gang.
- Meester Jannes legde de brief op *zijn* bureau.
- Jolanda, is dit *jouw* kraampje?



5 De ouders krijgen later meer informatie van meester Jannes.

Wat betekent dat?

- Later krijgen de ouders een uitnodiging voor de rommelmarkt.
- Later vertelt meester Jannes wat de opbrengst is van de rommelmarkt.
- Later zal meester Jannes meer vertellen over de rommelmarkt.
- Later gaat meester Jannes op bezoek bij de ouders.

6 Wat staat er in het lege wolkje? Kruis maar aan.



- Dat is op 15 mei, mevrouw de Geus.
- Daarover heeft Margriet een brief meegekregen.
- Daar komt binnenkort een brief over.
- Dat staat in de brief die Floris heeft meegekregen.

7 Zet er een rondje om als het een goed woord is.

briefopener · brieftekening · briefkaart · briefpapier · briefband · briefschrijver

8 Wat is de eerste maand van het jaar?

Zet daar een 1 bij. Bij de tweede maand een 2, enzovoort.



9 Is het waar, niet waar of kun je het niet weten?

Zet steeds een kruisje in het goede hokje.



1. De rommelmarkt is alleen buiten.
2. Er is al flink geld verdiend.
3. Er zijn alleen maar kraampjes waar je spullen kunt kopen.
4. Er staan alleen kinderen achter de kraampjes.
5. Het is mooi weer.

dat is waar dat is niet waar dat kun je niet weten

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

10 Zou je later wel directeur van een school willen zijn?

Kies uit: *wel* - *geen*

Ik zou later eigen keuze directeur van een school willen zijn, want heb je verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊



Juf Arjette gaat voor de klas staan.

'Ik (1) zal eerst vertellen waar we heen gaan op schoolreis.'

Alle kinderen van groep vijf kijken hun juf gespannen aan.

'We gaan volgende week naar...,' begint juf.

Dan doet ze (2) net of ze heel diep nadenkt.

'Nee, jullie mogen eerst raden,' zegt juf.

'Fabian, waar gaan we heen, denk je?'

Fabian kijkt eventjes opzij naar Evi.

'Ik (3) denk naar een dierentuin, juf,' antwoordt hij.

Juf Arjette schudt haar hoofd.

Ze wandelt door de klas en stopt bij Willems tafeltje.

'Wat denk jij (4)?' vraagt ze.

Willem haalt zijn schouders op.

'Naar een pretpark misschien?' raadt hij (5).

Juf Arjette loopt naar het bord en pakt een krijtje.

'Ik zal het heel groot op het bord schrijven,' zegt ze.

Juf schrijft met koeienletters DOLFINARIUM op het bord.

1 Schrijf op wie ermee wordt bedoeld.

Kies uit: Willem - juf - Fabian - Evi

1. Ik (1) = *juf*
2. ze (2) = *juf*
3. Ik (3) = *Fabian*
4. jij (4) = *Willem*
5. hij (5) = *Willem*



2 Wanneer gaat groep vijf op schoolreis?

- morgen
- volgende week
- volgende maand
- volgend jaar

Waar gaan ze naartoe?

- naar een dierentuin
- naar een pretpark
- naar een speeltuin
- naar het dolfinarium

Hoe gaan ze er naartoe?

- met de trein
- op de fiets
- dat staat niet in de tekst
- met de bus

3 Waar leven ze? Zet bij elk dier één kruisje in het goede hokje.

in het water op het land in het water en op het land

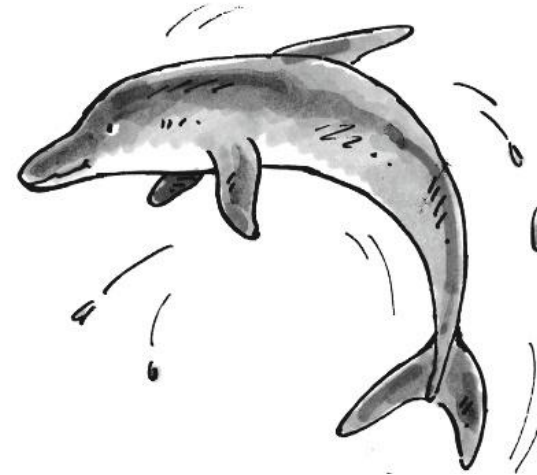
- | | | | |
|---------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. kikker | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 2. dolfijn | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3. snoek | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 4. vos | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 5. tijger | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 6. salamander | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 7. walvis | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 8. pad | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 9. varken | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |



4 Waar speelt het zich af?

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1: Hoe zien dolfijnen eruit?	blz. 5
Hoofdstuk 2: Wat eten dolfijnen?	blz. 10
Hoofdstuk 3: Soorten dolfijnen	blz. 13
Hoofdstuk 4: Dolfijnen in het wild en in gevangenschap	blz. 17
Hoofdstuk 5: Hoe praten dolfijnen met elkaar?	blz. 23



Vul in:

- In hoofdstuk²..... vind je informatie over het voedsel van dolfijnen.
- Vanaf bladzijde⁵..... kun je iets lezen over het uiterlijk van dolfijnen.
- In hoofdstuk⁴..... gaat het over twee groepen dolfijnen.
- Vanaf bladzijde¹³..... lees je welke dolfijnen er allemaal zijn.



5 Vul het goede woord in.

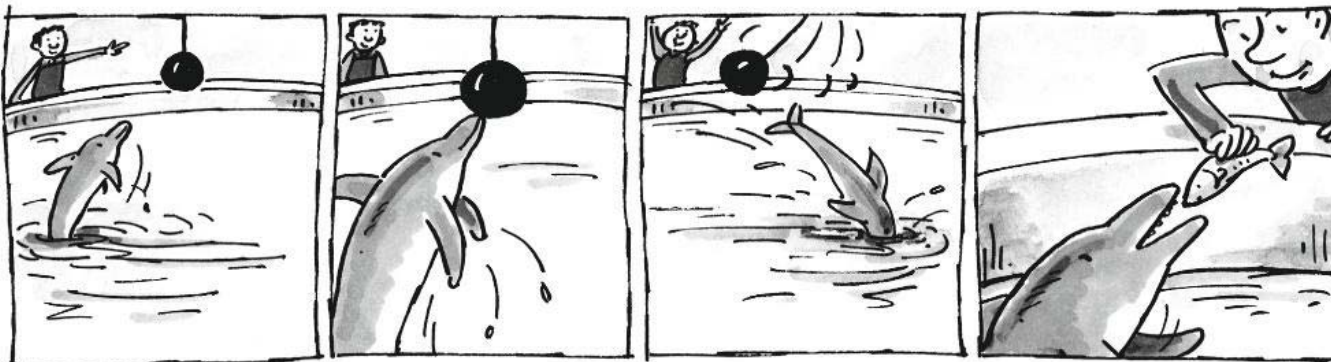
Kies uit: *huizenhoog* - *piepklein* - *broodmager* - *oersaai* - *knotsgek*

- Het verhaal was zo^{oersaai}..... dat ik bijna in slaap viel.
- Tijdens de storm waren de golven^{huizenhoog}.....
- We beleefden in onze vakantie een^{knotsgek}..... avontuur.
- Hij hield een^{piepklein}..... beestje in zijn hand.
- Het arme kind zag er^{broodmager}..... uit.



Naam

6



C

A

B

D

Zet de letter van elke zin onder het goede plaatje.

- A. De dolfijn tikt de bal aan.
- B. De dolfijn landt weer in het water.
- C. De dolfijn neemt een aanloop.
- D. De dolfijn krijgt een beloning.

7 Zet er een rondje om als het een goed woord is.

dolgraag · dolmoe · dolgelukkig · doldom · dolsnel · dolblij

8 Waar zou jij het liefst met schoolreis naartoe gaan?

Kies uit: pretpark - dierentuin - speeltuin - dolfinarium

Ik zou het liefst naar een eigen keuze gaan, want heb je verteld waarom
je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊



Sterk

‘Mijn vader is heel sterk,’ zegt Siep.

‘Hij kan een paard optillen.

En hij durft te vechten

tegen twaalf krokodillen.’

‘Mijn vader is veel sterker,’ zegt Stef.

‘Hij draagt een olifant rond.

En hij springt met olifant en al

tien meter van de grond.’

‘Mijn vader is het sterkst,’ zegt Sam.

‘Want als de tv het niet doet,

dan geeft hij er een mep op,

en dan is ie meteen weer goed!’

Jos Mandemaker

1 Wat is het voor soort tekst?

- een tekst die je leert hoe je iets maakt
- een gedicht
- een tekst waar je iets van leert
- een verhaal

Wie is Jos Mandemaker?

- de schrijver
- een lezer
- de tekenaar
- de vader van Piet



2 Wie doet het? Schrijf onder elk plaatje de goede vader.

Kies uit: de vader van Siep - de vader van Stef - de vader van Sam



de vader van Sam



de vader van Siep



de vader van Stef

3 Vul het goede woord in.

Kies uit: ten slotte - dan - eerst

- **Eerst** vertelt Siep iets over zijn vader.
- **Dan** is Stef aan de beurt.
- **Ten slotte** zegt Sam hoe sterk zijn vader is.



4 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

SA SB SC SD SE SF SG SH SI SJ SK SL SM SN SO SP SQ SR SS ST SU SV SW SX SY SZ

Siep

Sonja

Stef

Suzan

Sam

Selma

Sjors

5 Wat is de eerste zin? Kleur het goede hokje blauw.

Eerst dachten we dat het een boom was.

Maar opeens riep iemand: 'Een krokodil!'

- Er fladderde iets over ons hoofd.
 Er dreef iets in de rivier.
 Er bewoog iets in de vissenkom.

Toen stak het dier zijn slurf door het hek.

Voorzichtig pakte hij de pinda.

- De leeuw stapte op me af.
 De olifant holde hard weg.
 De olifant aarzelde even.



'Dat bestaat niet,' zegt Leo.

'Dat is veel te ver om te lopen.'

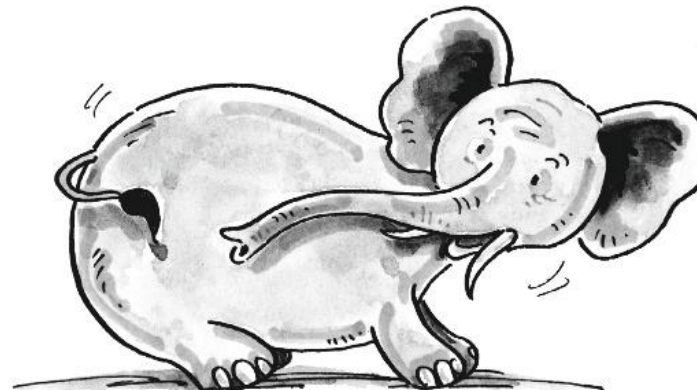
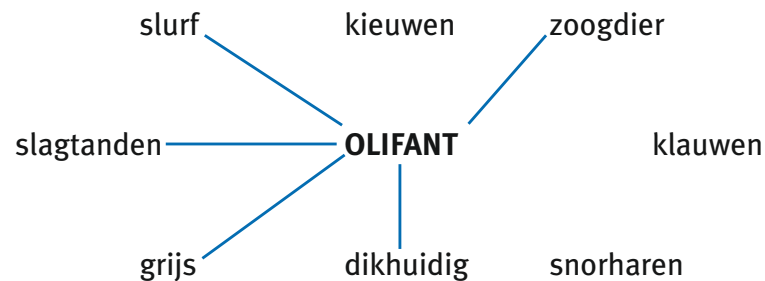
- 'Ik ben naar China gewandeld,' zegt Pim.
 'Ik ben naar Afrika gefietst,' zegt Pim.
 'Ik ben naar de kamer gerend,' zegt Pim.

'Zo lang?' vraagt Sander.

'Dat vind ik erg knap.'

- 'Ik heb thuis wel honderd boeken,' zegt Lonne.
 'Ik kan tien minuten onder water blijven,' zegt Lonne.
 'Ik kan makkelijk over dat hek springen,' zegt Lonne.

6 Wat hoort bij een olifant? Trek er lijntjes naartoe.



Naam

7 Welk dier wordt er bedoeld?

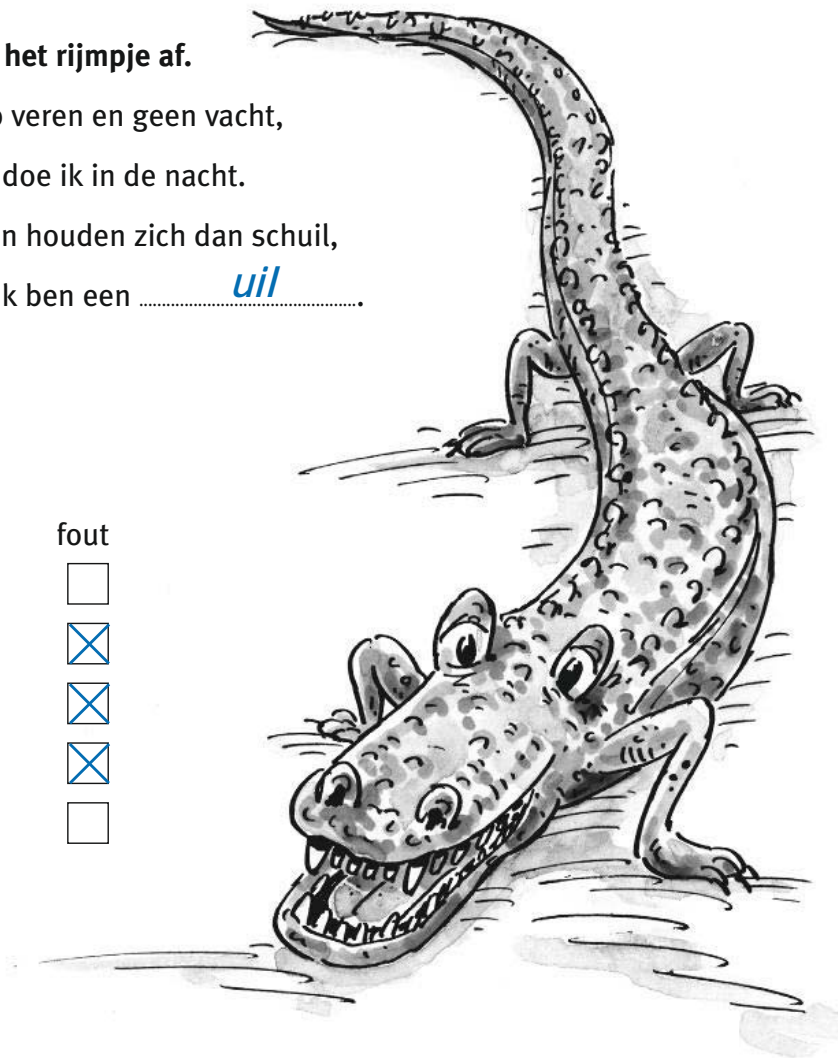
Ik heb een bek vol tanden,
ik leef in verre landen,
bijt zomaar in je bil,
ik ben een *krokodil*

Maak het rijmpje af.

Ik heb veren en geen vacht,
jagen doe ik in de nacht.
Muizen houden zich dan schuil,
want ik ben een *uil*

8 Is het goed of fout? Zet maar een kruisje.

- | | goed | fout |
|---------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Een zoogdier heeft longen. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2. Een vogel heeft kieuwen. | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 3. Een vis heeft veren. | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 4. Een krokodil heeft schubben. | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 5. Een olifant heeft een vacht. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |



9 Wat vind je van het gedicht?

Ik vind het gedicht *eigen keuze*, want *heb je verteld waarom*
..... *je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊



Kleur de goede hokjes blauw.

1 Wat is het voor soort tekst?

- een sprookje
- een stripverhaal
- een brief
- een gedicht

Wat is een goede titel voor het verhaal?

- Bang om niks
- Op de camping
- Een beest in de slaapzak
- Word eens wakker

Welke personen doen er mee?

- Fabian
- Fabians moeder
- Fabians vader
- Evi

2 Vul het goede woord in.

Kies uit: *zodat - doordat - maar - en - dus - want*

1. Evi wordt wakker, *doordat* Fabian haar aanstoot.
2. Fabian stoot Evi aan, *zodat* ze wakker wordt.
3. Fabian *en* Evi slapen in een tentje.
4. Fabian hoorde iets engs, *maar* het was gewoon zijn vader.
5. Ze gaan weer slapen, *want* ze zijn gerustgesteld.



3 Welke zinnetjes horen bij elkaar? Trek er lijntjes tussen.

- | | | |
|-----------------------------------------------|-------|----------------------------------|
| Je haalt de stop uit het luchtbed. | _____ | De tent zakt in elkaar. |
| De batterijen van je zaklamp zijn op. | _____ | De tent staat een stuk steviger. |
| Je haalt een stok uit de tent weg. | _____ | De zaklamp brandt niet. |
| Je trekt de scheerlijnen strak. | _____ | Het lekt als het regent. |
| Je steekt per ongeluk door het tentdoek heen. | _____ | De lucht loopt eruit. |



4 Welk woord hoort steeds niet in het rijtje thuis?

Zet er een streepje door.

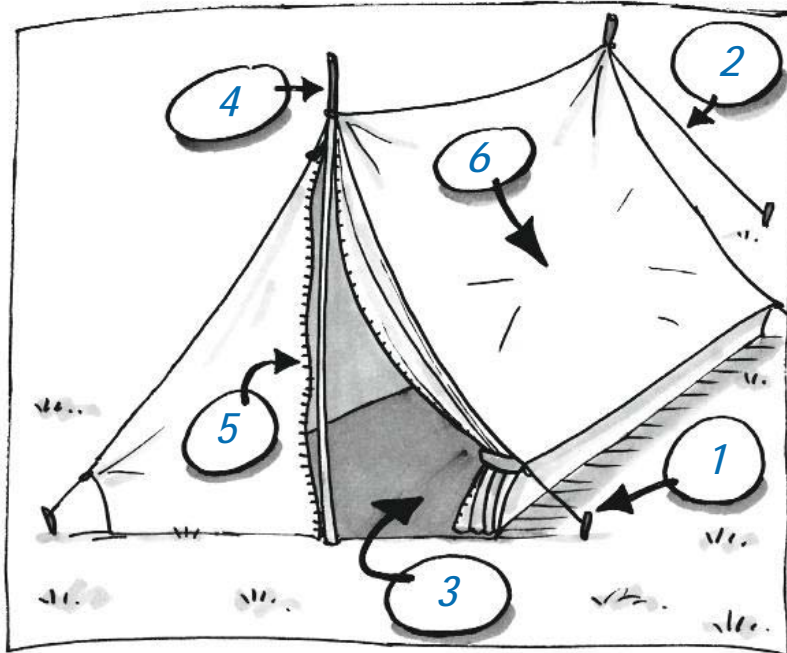
- | | | |
|----------------------|-------------------------|--------------------|
| legertent | kampeerplein | luchtbed |
| circustent | kampeerterrain | waterbed |
| hoteltent | kampeertwagen | stapelbed |
| bungalowntent | kampeertplaats | muurbed |

Op de camping

5 Vul het goede woord in.

Kies uit: *achter - in - voor - boven - naast - onder*

1. De zaklamp ligt *in* de tent.
2. Het luchtbed ligt *naast* de tent.
3. De bal ligt *achter* de tent.
4. Fabian en Evi zitten *voor* de tent.
5. De vogel vliegt *boven* de tent.



6 Welke onderdelen heeft een tent?

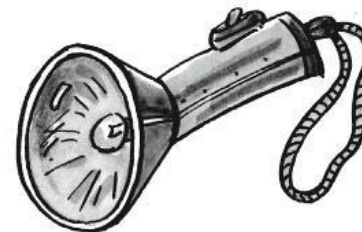
Zet de cijfers in het goede rondje.

1. haring
2. scheerlijn
3. grondzeil
4. tentstok
5. rits
6. tentdoek

7 Goed of fout. Zet een kruisje in het goede hokje.

1. Een ander woord voor camping is kampeerterrein.
2. Een ander woord voor caravan is tent.
3. Een ander woord voor eng is griezelig.
4. Een ander woord voor angst is schreeuwen.
5. Een ander woord voor zaklamp is zaklantaarn.

goed	fout
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



8 Op welk plaatje zie je een stacaravan? Kleur dat hokje blauw.



9 Hoe zou jij het liefst vakantie vieren?

Kies uit: *in een tent - in een caravan - in een hotel - thuis*

Ik zou het liefst eigen keuze vakantie vieren, omdat heb je verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊

Speel je mee?

Fabian zit met zijn moeder aan de keukentafel.

Fabian heeft een flinke stapel blaadjes uit de brievenbus gehaald.

Hij bladert ze een voor een door.

‘Ik denk dat ik dit voor mijn verjaardag vraag,’ zegt hij.

‘Lees maar eens voor,’ zegt zijn moeder.

Fabian schraapt zijn keel en begint te lezen:

‘Nu in de aanbieding: een complete verfset.

Wilde jij altijd een beroemde schilder worden?

Schilder dan de juiste vakjes met de juiste kleur.

Zo maak je je eigen fantastische schilderij.

Je kunt kleuren mengen in de mengbakjes of op de verfplank.

Er zitten vier verschillende kwasten bij.

Dit is het cadeau dat je altijd al wilde hebben.

Deze verfset kost deze week maar € 4,99.

Bestel snel, want op is op.’

Waarom wordt zo’n tekst geschreven?

- | | | | |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> | De schrijver wil je van een spannend verhaal laten genieten. | <input checked="" type="checkbox"/> | De schrijver wil dat je iets koopt. |
| <input type="checkbox"/> | De schrijver wil je laten zien hoe je iets maakt. | <input type="checkbox"/> | De schrijver wil je iets leren. |



1 Wat voor soort tekst leest Fabian voor?

Zet een kruisje in het goede hokje.

- | | |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| <input type="checkbox"/> | een spannend verhaal |
| <input checked="" type="checkbox"/> | een reclametekst |
| <input type="checkbox"/> | een sprookje |
| <input type="checkbox"/> | een tekst waar je iets van leert |

2 Welk plaatje hoort bij de tekst? Kleur dat hokje blauw.



3 De verfset is compleet. Wat betekent dat?

- Alles wat je nodig hebt, zit erbij.
- Je kunt er mooie schilderijen mee maken.
- De verfset zit verpakt in een doos.
- Met de verfset kun je een beroemde schilder worden.

Wat wordt bedoeld met 'op is op'?

- Je kunt verven tot de verf op is.
- Als de verfsets op zijn, kun je er nog eentje bestellen.
- Je moet de verfset snel kopen, voordat hij is uitverkocht.
- Als de verf op is, kun je een nieuwe set kopen.

4 Is het een goed woord? Zet er dan een rondje om.

speelgoed · speelveld · speelblad · speeltuin · speelfiets · speelplein



Speel je mee?

5 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

KA KB KC KD KE KF KG KH KI KJ KK KL KM KN KO KP KQ KR KS KT KU KV KW KX KY KZ

kleurboek

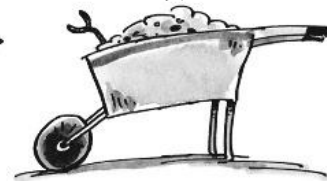
kiepwagen

knuffel

kar

kruiwagen

kopje



6 Vul het goede woord in.

Kies uit: kwast - hamer - schep - pen - mes - hark - tuinslang

- Met een *schep* graaf je.
- Met een *tuinslang* sproei je.
- Met een *kwast* schilder je.
- Met een *mes* snijd je.
- Met een *hamer* timmer je.
- Met een *pen* schrijf je.

1 Ik doe het kleurboek open.

2 Ik kleur een plaatje.

3 Ik berg het kleurboek op.

3 Ik verzet mijn poppetje.

2 Ik gooi met de dobbelsteen.

1 Ik pak de dobbelsteen.

7 Wat is de volgorde van de zinnen?

Zet 1, 2 en 3 in de hokjes.

3 Ik koop een spel.

1 Ik spaar mijn zakgeld.

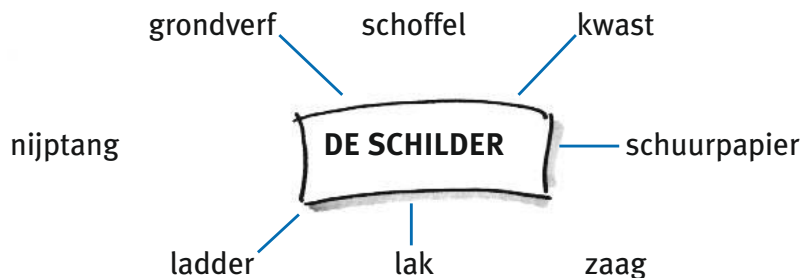
2 Ik ga naar de winkel.

2 Ik doop de kwast in de verf.

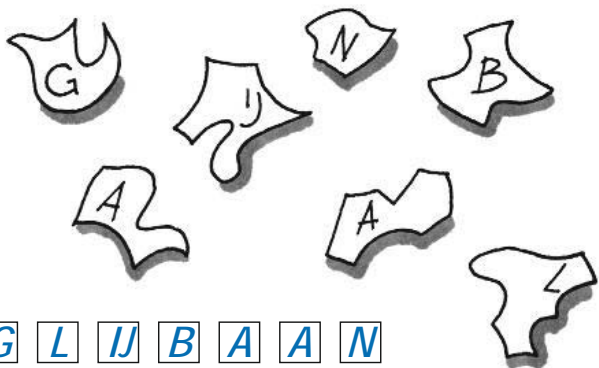
3 Ik verf een schilderij.

1 Ik pak een kwast.

8 Wat gebruikt een schilder? Trek er lijntjes naartoe.

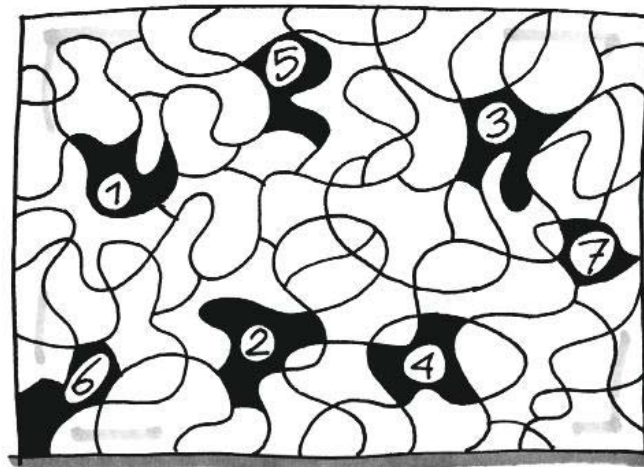


9 Welke puzzelstukjes ontbreken? Schrijf de letters achter elkaar.



G L I J B A A N

1 2 3 4 5 6 7



10 Welk speelgoed vind jij het leukst?

Vul maar in.

Ik vind een eigen keuze het leukst, omdat heb je verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊

Evi laat haar vingers langs een rij boeken gaan en zucht.

De mevrouw van de bieb loopt naar haar toe.

‘Kun je niet vinden wat je zoekt?’ vraagt ze vriendelijk.

Evi schudt haar hoofd.

‘Ik zoek een boek over papier vouwen,’ zegt ze.

‘Dat zag ik gisteren op tv.’

Een man vouwde allemaal mooie dierfiguren.

Het lijkt me heel leuk om zelf te doen.

Maar ik kan er niets over vinden.’

De mevrouw van de bieb denkt even na.

Ze bukt zich en pakt een boek van de onderste rij.

‘Eens even kijken,’ zegt ze en ze bladert in het boek.

‘Is dit misschien wat je zoekt?’ vraagt ze.

Evi bekijkt de plaatjes en knikt blij.

‘Nou moet ik alleen nog vouwpapier halen,’ zegt ze.

Even later holt ze naar de boekwinkel.

2 Waar gaat het verhaaltje over?

Evi gaat vouwblaadjes bij de boekwinkel halen.

De mevrouw van de bieb helpt Evi met het vinden van een boek.

1 Wat is de goede volgorde?

Zet de cijfers 1 t/m 4 in de hokjes.

 2

Evi krijgt hulp van de mevrouw van de bieb.

 3

Evi heeft het goede boek.

 4

Evi holt naar de boekwinkel.

 1

Evi zoekt een boek.



Evi vraagt hulp aan de mevrouw van de bieb.

De mevrouw van de bieb helpt Evi met papier vouwen.

3 Welk boek zou Evi goed kunnen gebruiken? Kleur het hokje blauw.









4 Wat is de laatste zin? Kleur het goede hokje blauw.

Evi holt naar de boekwinkel.

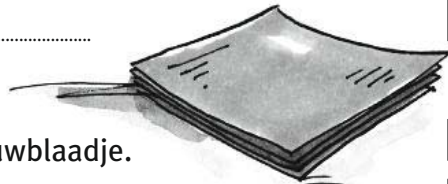
Ze betaalt de vouwblaadjes.

Ze pakt een stapel vouwblaadjes.

Ze rent naar huis.

.....

Ze vouwt een dier.



Evi pakt een vouwblaadje.

Ze maakt een scherpe vouw met haar nagel.

Ze vouwt het blad doormidden.

Ze legt de schaar weg.

.....

Ze bergt de blaadjes op.



Fabian belt bij Evi aan.

De deur gaat open.

Er gebeurt niets.

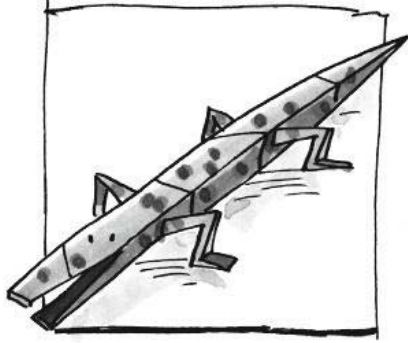
Fabian gaat naar binnen.

.....

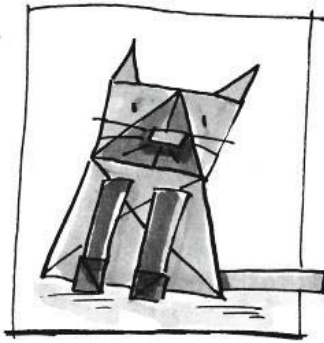
Ongeduldig belt hij nog eens aan.



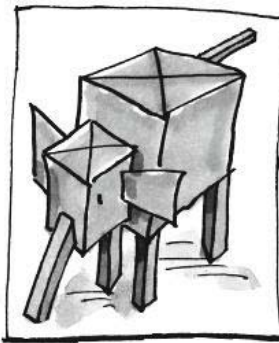
5 Welk dier is het? Schrijf het er maar onder.



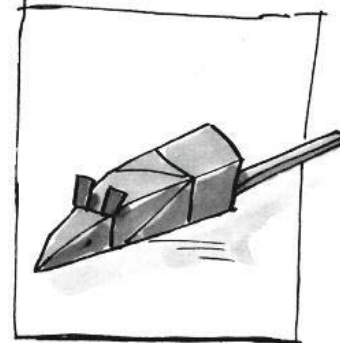
krokodil



poes



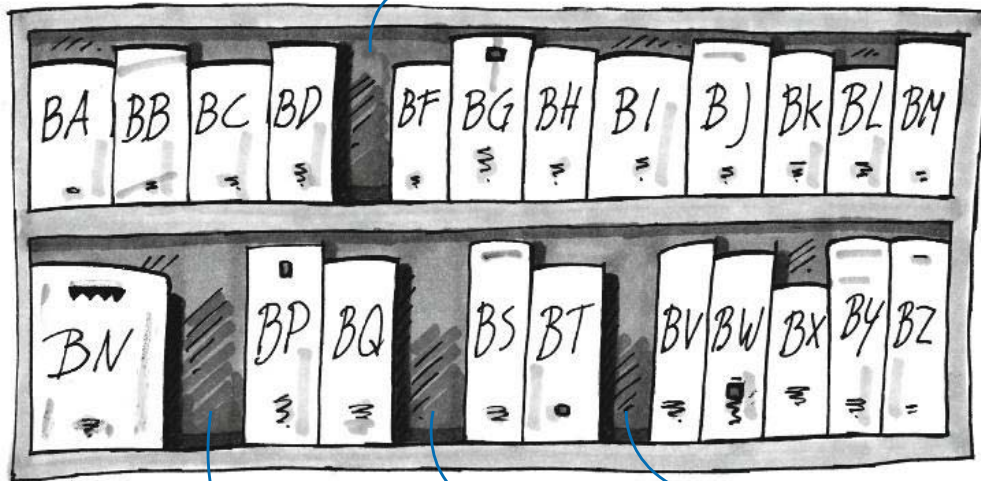
olifant



muis

6 Waar hoort het boek te staan? Trek er een lijntje naartoe.

Kijk goed naar de eerste twee letters van de titel.



BU



BO



BE



BR

7 Vul het goede woord in.

Kies uit: verdrietig - duur - lelijk - nors - gesloten - goedkoop - zwaar

- Het boek is niet goedkoop, maar *duur*
- De boekwinkel is niet open, maar *gesloten*
- Evi is niet vrolijk, maar *verdrietig*
- De tekening is niet mooi, maar *lelijk*
- De mevrouw is niet vriendelijk, maar *nors*

9 Meestal kun je aan een plaatje op een boek in de bieb al zien waar het boek over gaat. Schrijf het eronder.

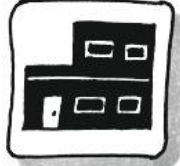
Kies uit: griezelen - sprookjes - dieren - school - sport



sprookjes



griezelen



school



dieren



sport

8 Wat hoort bij elkaar?

Trek er lijntjes tussen.



10 Ga jij vaak naar de bibliotheek? Vul maar in.

Kies uit: vaak - niet vaak

Ik ga *eigen keuze* naar de bibliotheek, want *heb je verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊

Een proefje over elektriciteit

Evi leest wat er op het papier staat dat juf Arjette heeft uitgedeeld:

Wat heb je nodig? - twee ballonnen

- een donkere ruimte

- droog haar of een wollen trui

Stap 1: Blaas de ballonnen op en houd in elke hand een ballon.

Stap 2: Wrijf met de ballonnen over je droge haar of een wollen trui.

Stap 3: Houd de ballonnen tegen elkaar in een donkere ruimte.

Vraag 1: Hoe komt het dat je kleine vonkjes ziet?

Vraag 2: Hoe komt het dat je geknetter hoort?

Juf Arjette doet het licht in de klas aan en laat de luxaflex zakken.

Dan doet ze de gordijnen dicht en ze haalt een pak ballonnen uit de la van haar bureau.

2 Wat voor soort tekst heeft juf Arjette uitgedeeld?

- een spannend verhaal
- een tekst die je leert hoe je iets moet doen
- een tekst die je leert hoe je iets maakt
- een reclametekst

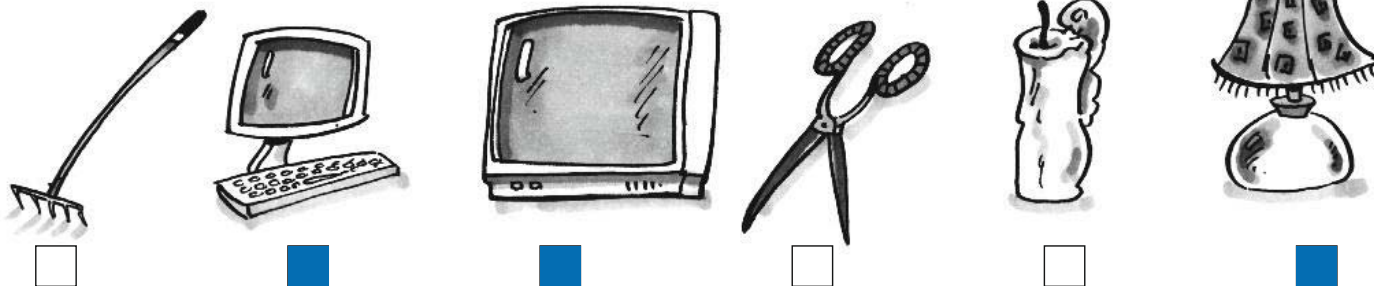


1 Wat heb je nodig voor het proefje?

Kleur die hokjes blauw.

- droog haar
- luxaflex
- een T-shirt
- twee ballonnen
- een wollen trui
- gordijnen
- een donkere ruimte
- een lamp

3 Voor welke voorwerpen heb je elektriciteit nodig? Kleur die hokjes blauw.



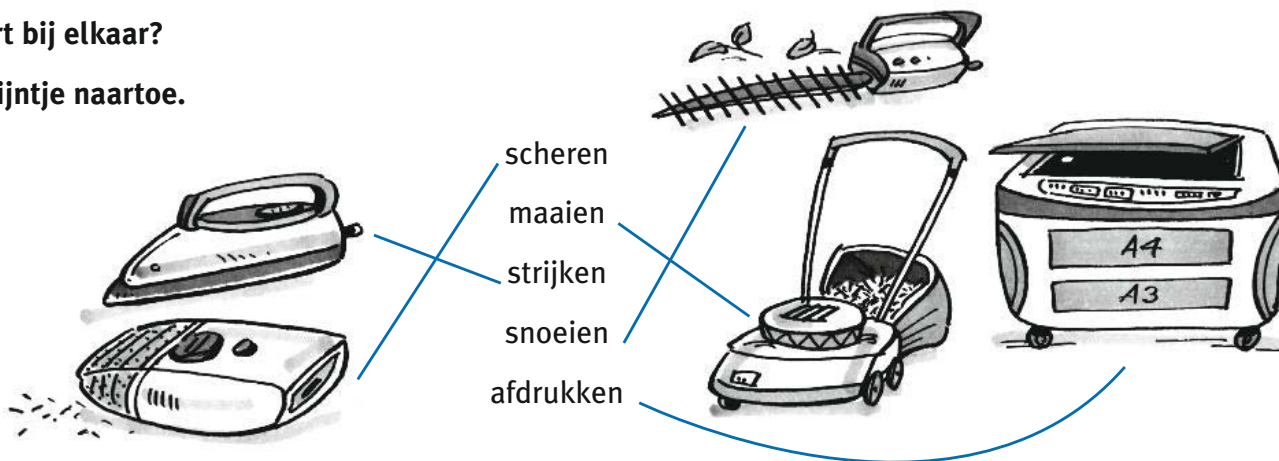
4 Vul de woorden in.

Kies uit: *Ten slotte* - *Daarna* - *Eerst*

- *Eerst* blaas je de ballonnen op.
- *Daarna* wrijf je de ballonnen over je droge haar of een wollen trui.
- *Ten slotte* houd je de ballonnen tegen elkaar in een donkere ruimte.

5 Wat hoort bij elkaar?

Trek er een lijntje naartoe.



Een proefje over elektriciteit

6 Wat kun je horen en wat kun je zien?

Zet een kruisje in het goede hokje.

	dat kun je horen	dat kun je zien
1. vonkjes	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
2. geknetter	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3. gerammel	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4. bliksemflits	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
5. donderslag	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6. gefluister	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



7 Waar kan het van gemaakt zijn? Kleur de goede hokjes blauw.

	hout	wol	plastic	glas	karton
1. een trui	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2. een vaas	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3. een krat	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4. een bureau	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
5. een doos	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
6. een raam	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



8 Vul het goede woord in.

Kies uit: *door - na - in - naar - op*

1. Ze steekt de stekker *in* het stopcontact.
2. De zaklamp ligt *op* de tafel.
3. De boom was getroffen *door* de bliksem.
4. Hij liep *naar* de kapotte televisie.
5. De klap volgde vlak *na* de lichtflits.



9 Is het waar of niet waar? Zet een kruisje in het goede hokje.

- | | waar | niet waar |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Elektriciteit kan gevaarlijk zijn. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2. Een andere naam voor onweer is bliksem. | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 3. Als het onweert, regent het ook vaak. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 4. Een ander woord voor elektriciteit is stroom. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 5. Uit batterijen komt ook een soort stroom. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

10 Ben jij bang voor onweer?

Kies uit: *wel - niet - een beetje*

Ik ben *eigen keuze* bang voor onweer, want *heb je verteld waarom*
 *je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊

Met bonzend hart loopt Fabian de trap op van de duikplank.

Hij is boos op zichzelf.

*Waarom heeft **hij (1)** net zijn mond niet gehouden?*

Na ongeveer tien treden blijft hij staan.

*'Haha, **hij (2)** durft niet!' klinkt de stem van Jan.*

***Hij (3)** is net zelf heel mooi van de duikplank gedoken.*

Als Fabian naar beneden kijkt, wordt hij duizelig.

Toch klimt hij de trap op tot hij niet verder kan.

Hij houdt zich stevig aan de leuning vast.

Wat gek! Zijn been begint te trillen!

*Voorzichtig kijkt **hij (4)** over de rand naar het water.*

Oei, wat is dat diep! Hij ziet dat Jan op het grasveld staat.

***Hij (5)** heeft een hand boven zijn ogen.*

Fabian haalt nog een keer diep adem.

Dan loopt hij met kleine pasjes de duikplank op.



1 Waarom heeft de schrijver deze tekst geschreven?

Hij wil je leren hoe je iets maakt.

Hij wil dat je geniet van een spannend verhaal.

Hij wil je leren hoe je iets moet doen.

Hij wil je iets leren.

2 Schrijf op wie ermee wordt bedoeld.

Kies uit: Fabian - Jan

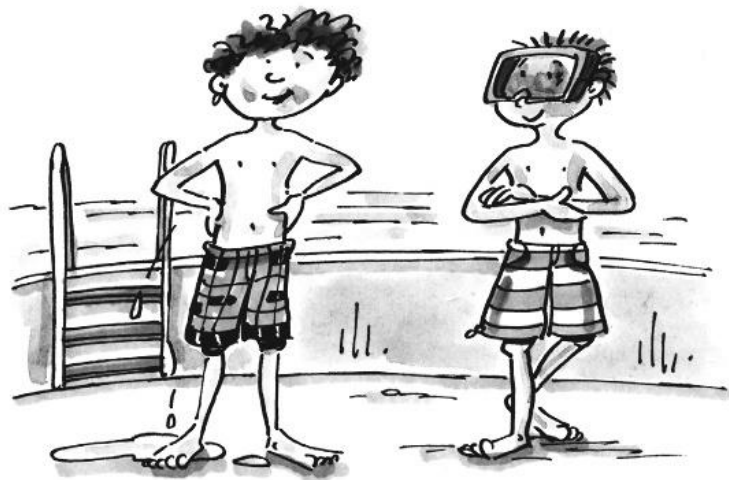
hij (1) = *Fabian*

hij (2) = *Fabian*

Hij (3) = *Jan*

hij (4) = *Fabian*

Hij (5) = *Jan*



3 De hoofdpersoon van het verhaal is Fabian.

Waarom is dat zo?

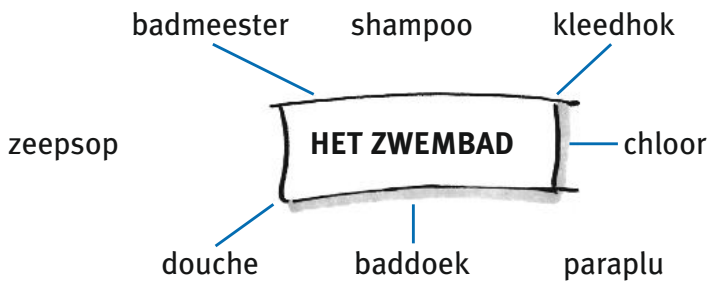
Omdat Fabian bang is.

Omdat Jan zegt dat Fabian niet durft.

Omdat Fabian iets heel spannends gaat doen.

Omdat Fabian het meest doet in het verhaal.

4 Wat hoort bij het zwembad? Trek er lijntjes naartoe.



5 Vul het goede woord in.

Kies uit: uit - tot - onder - achter - tegen - op

1. Fabian geeft een duw *tegen* de deur.
2. Ik blijf *tot* halfvijf in het zwembad.
3. Er fietsten drie kinderen *achter* elkaar.
4. Hij kwam meteen weer *uit* het koude water.
5. Hoe ver kun jij *onder* water zwemmen?



6 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

DA	DB	DC	DD	DE	DF	DG	DH	DI	DJ	DK	DL	DM	DN	DO	DP	DQ	DR	DS	DT	DU	DV	DW	DX	DY	DZ
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

draaierig

diep

dapper

douche

duikplank

deur

7 Wat voor slag is het? Schrijf het eronder.

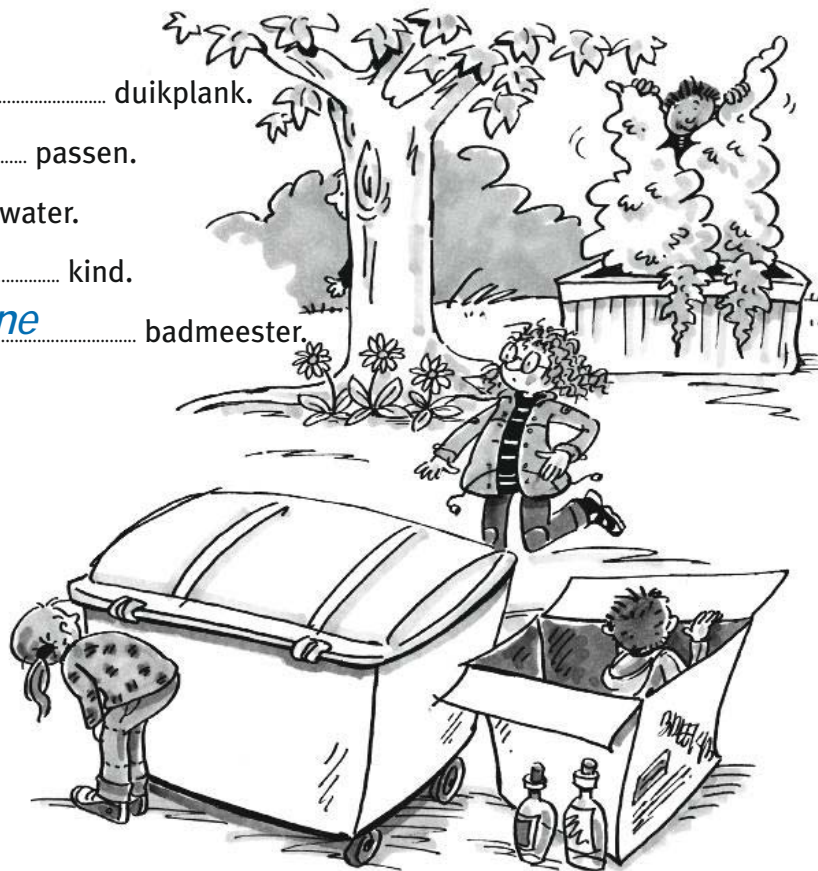
Kies uit: rugslag - schoolslag - vrije slag - vlinderslag

schoolslagvlinderslagrugslagvrije slag

8 Vul het goede woord in.

Kies uit: *bang - lage - dunne - grote - warm - zware*

1. Geen hoge duikplank, maar een *lage* duikplank.
2. Geen kleine passen, maar *grote* passen.
3. Geen koud water, maar *warm* water.
4. Geen dapper kind, maar een *bang* kind.
5. Geen dikke badmeester, maar een *dunne* badmeester.



9 Wat voor spelletjes kun je in het water doen?

Kleur de goede hokjes blauw.

- een bal naar elkaar overgooien
- wie het hardst kan fietsen
- tikkertje
- verstoppertje
- een speurtocht
- wie het verst kan duiken

10 Waar zwem jij liever?

Kies uit: *in zee - in het zwembad*

Ik zwem liever *eigen keuze*, want *heb je verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊

Zandhoven, 10 april 2006

Beste Fabian,

Ik heb je aanmelding voor onze schaakclub 'Het Witte Paard' ontvangen. We vinden het heel leuk dat je besloten hebt om les te nemen bij onze club. Je krijgt elke woensdagmiddag les van meneer van Nierden. De les begint om twee uur en duurt een uur. Er zitten nog drie andere kinderen in jouw groepje. Dat zijn Patrick, Elisa en Joost. Joost ken je natuurlijk al, omdat hij in je klas zit. Je mag eerst drie keer gratis komen. Daarna kun je beslissen om echt lid te worden. Dan moet je ook contributie gaan betalen. Heb je zelf thuis een schaakbord? Dat mag je dan woensdag wel meenemen. Alvast veel plezier gewenst!

simon de Wilde
schaakclub 'Het Witte Paard'



1 Wat is dit voor soort tekst?

- een gedicht
- een spannend verhaal
- een brief
- een tekst die je leert hoe je iets moet doen

Wie is de schrijver?

- Simon de Wilde
- Fabian
- Meneer van Wierden
- Joost

Wie is de lezer?

- Simon de Wilde
- Fabian
- Meneer van Wierden
- Joost

2 Vul het goede woord in.

Kies uit: *zodat - en - of - want - omdat*

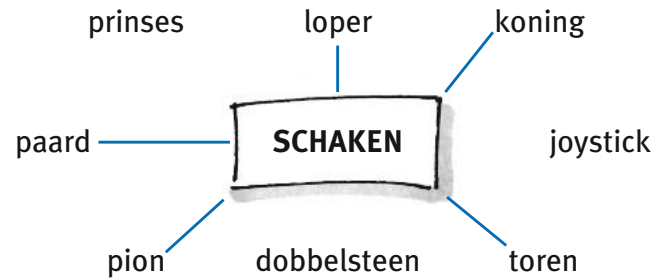
1. De schaakles is 's woensdags, *omdat* er dan geen school is.
2. Fabian kent Joost, *want* die zit bij hem in de klas.
3. Fabian kan na drie keer beslissen *of* hij lid wordt.
4. Er zijn nog drie andere kinderen, *zodat* ze in totaal met hun vieren zijn.
5. De andere kinderen zijn Patrick, Elisa *en* Joost.



3 Fabian moet na drie keer contributie betalen. Wat betekent dat?

- Hij moet geld meenemen voor de andere kinderen.
- Hij moet betalen als hij een wedstrijd wil spelen.
- Hij moet zelf een schaakbord kopen.
- Hij moet geld betalen om lid te mogen zijn.

4 Wat hoort bij schaken? Trek er lijntjes naartoe.



5 Is het waar, niet waar of kun je het niet weten?

Zet steeds een kruisje in het goede hokje.



dat is
waar dat is
niet waar dat kun je
niet weten

1. Er spelen ook meisjes tegen elkaar.
2. Voor de winnaars staan er prijzen klaar.
3. Het toernooi begon om twee uur.
4. De winnaar krijgt de grootste beker.
5. Om vier uur is de prijsuitreiking.

<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

6 Wat voor dag is het? Schrijf het maar op.

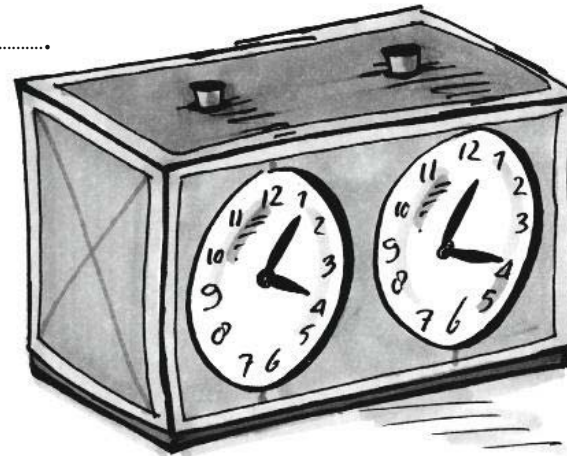
1. Als het vandaag woensdag is, dan is het overmorgen *vrijdag*
2. Als het gisteren zondag was, dan is het morgen *dinsdag*
3. Als het eergisteren donderdag was, dan is het vandaag *zaterdag*
4. Als het morgen vrijdag is, dan was het eergisteren *dinsdag*
5. Als het overmorgen dinsdag is, dan was het gisteren *zaterdag*



7 Vul het goede woord in.

Kies uit: *vals* - *teleurstelling* - *koploper* - *uitmuntend* - *tijdnood*

1. Hij speelde slechter dan hij verwachtte. Dat was een flinke *teleurstelling*
2. Joost staat na drie rondes bovenaan. Hij is de *koploper*
3. Elisa speelde zeer goed. Ze speelde echt *uitmuntend*
4. Het was niet eerlijk dat hij *vals* speelde.
5. Patrick had nog maar een minuut op zijn schaakklok.
Hij was dus behoorlijk in *tijdnood*



8 Vind jij dat schaken een sport is of niet?

Kies uit: *wel* - *niet*

Ik vind schaken *eigen keuze* een sport, omdat *heb je verteld waarom*
..... *je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊

Evi leest in haar taalboek op school een stukje over afval.

Dit staat erin:



Ieder gezin heeft etensresten. Denk maar aan oud brood, slablaadjes en aardappelen die over zijn. Sommige resten kun je aan de vogels voeren, maar lang niet alles. De meeste mensen gooien hun etensresten weg.

Sommige mensen maken in hun tuin een grote bak. Zo'n compostbak is heel handig voor etensresten en tuinafval. Je mengt gras, etensresten, bladeren en kleine takken met aarde en kalk.

Na een tijdje ontstaat er mest. Je kunt die mest in de tuin gebruiken voor de bloemen en de planten. En het is nog lekker goedkoop ook!

1 Wat is dit voor soort tekst?

- een spannend verhaal
- een tekst waar je iets van leert
- een brief
- een reclametekst



Wat is het onderwerp van de tekst?

- afval
- zelf mest maken
- vogels in de tuin
- handige mensen



Naam

Waarom heeft de schrijver deze tekst geschreven?

- Hij wil je leren hoe je iets moet doen.
- Hij wil je iets verkopen.
- Hij wil je iets leren.
- Hij wil je laten genieten van een spannend verhaal.

De tekst bestaat uit drie delen. Hoe kun je dat zien?

- Tussen de delen wordt een regel overgeslagen.
- Een nieuw deel is vetgedrukt.
- Een nieuw deel is schuingedrukt.
- Een nieuw deel begint met een stukje wit.

2 Kun jij het afval scheiden? Schrijf ze maar in de goede rij.

Kies uit: *appelschillen - wijnfles - doos - groenteafval*

pindakaaspot - kranten - melkpak - koffiemelkfles - klokhuis



etensresten

appelschillen

groenteafval

klokhuis

papier en karton

doos

kranten

melkpak

glas

wijnfles

pindakaaspot

koffiemelkfles

3 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.



BA BB BC BD BE BF BG BH BI BJ BK BL BM BN BO BP BQ BR BS BT BU BV BW BX BY BZ

bodem

beestjes

bladeren

bak

buiten

brood

biologisch

Wat gooi je weg?

4 Wat is de middelste zin? Zet een kruisje in het goede hokje.

Suze eet een banaan.

.....

Die gooit ze in de compostbak.



Veel mensen hebben een compostbak.

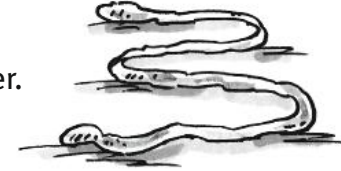
.....

Na een tijdje ontstaat er mest.

Daarna pakt ze een appel.

Ze houdt alleen de schil over.

Ze snijdt de helft eraf.



Ze gooien er etensresten en tuinafval in.

Ze gooien er oud papier in.

Ze gooien er kunstmest bij.

5 Wat is het? Schrijf het woord op.

Het is langwerpig en oranje.

Het groeit in de groentetuin.

Het is een w..... *ortel*



Het is langwerpig en groen.

Je kunt er plakjes afsnijden.

Het is een k..... *omkommer*

Het is rood en rond.

Het zit vaak in een salade.

Het is een t..... *omaat*

Het is gebogen en geel.

Er zit een schil omheen.

Het is een b..... *anaan*



6 Welk woord betekent ongeveer hetzelfde?

Trek er een lijntje naartoe.

tijdje	—	nuttig
gezin	—	voordelig
resten	—	familie
handig	—	overblijfselen
goedkoop	—	poosje



7 Wat is een compostbak? Zet een kruisje in het goede hokje.



8 Zijn er bij jou thuis veel etensresten?

Kies uit: *soms - niet - heel*

Bij mij thuis zijn eigen keuze veel etensresten, want heb je verteld waarom
je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊

De kinderen van groep vijf staan bij een grote oven.

Ze luisteren met open mond naar bakker Bertus.

Hij vertelt over het brood en de gebakjes die hij verkoopt.

Fabian steekt zijn vinger op, net alsof hij in de klas zit.

‘Maar hoe vroeg moet u er dan uit om alles te bakken?’

‘Meestal sta ik ’s nachts om twee uur op,’ zegt bakker Bertus.

‘Maar ja, dat moet ook wel, want alle mensen willen natuurlijk vers brood hebben.’

‘Mag ik ook wat vragen?’ zegt juf Arjette.

‘Hoeveel soorten brood bakt u hier?’

‘O, tientallen soorten,’ antwoordt Bakker Bertus.

‘Loop maar eens mee, dan zal ik jullie wat broodsoorten laten zien.’

Hij loopt de bakkerij in en de klas volgt hem.

‘Ik word later nooit bakker,’ zegt Fabian tegen Evi.

‘Dan moet ik veel te vroeg mijn bed uit.’



1 Bij wie is groep vijf op bezoek?

- bij juf Arjette
- bij een school
- bij een slager
- bij bakker Bertus

Wat verkoopt de bakker?

- dat staat er niet in
- brood en gebakjes
- alleen brood
- alleen gebakjes

Wanneer staat de bakker op?

- 's nachts
- 's morgens
- 's middags
- 's avonds

Naam

Hoeveel soorten brood bakt de bakker?

- tien soorten
- minder dan tien soorten
- tussen de tien en de twintig soorten
- meer dan twintig soorten

Wat is het onderwerp van het verhaal?

- Groep vijf is op bezoek bij bakker Bertus.
- Groep vijf mag zelf brood bakken.
- Bakker Bertus vertelt in de klas iets over zijn werk.
- Bakker Bertus is al wakker.

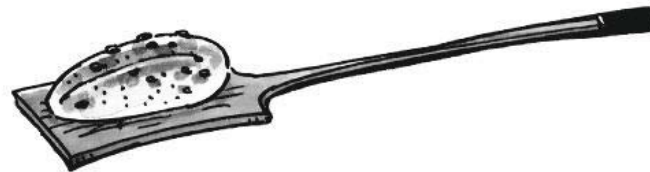
2 Wie is bakker Bertus?

Naam: bakker Bertus

Kleding: witte jas en bakkersmuts

Uiterlijk: zwarte bril

Opvallend: gekrulde snor



3 Zet een rondje om de broodsoorten.

bonbons - appelgebak - croissant - bruinbrood - krentenbol -
cake - stokbrood - witbrood - gevulde koeken - volkorenbrood



4 Vul het goede woord in.

Kies uit: *voordat* - *nadat*

1. De bakker bakt het brood *nadat* hij is opgestaan.
2. Het brood wordt verkocht *nadat* het is gebakken.
3. Het brood wordt gebakken *voordat* het wordt verkocht.
4. De klas volgt de bakker *nadat* hij de bakkerij inloopt.
5. De bakker staat op *voordat* hij het brood bakt.

5 Wat hoort bij een brood bakken? Trek er lijntjes naartoe.



6 Wat is het gevolg? Trek er een lijntje naartoe.

1. De oven is te heet. _____ Er is geen brood.
2. De wekker loopt om twee uur af. _____ De bakker wordt wakker.
3. Het brood is heel oud. _____ Het brood brandt aan.
4. De bakker verslaapt zich. _____ Er komt schimmel op.

Naam

7 Wat is de goede volgorde? Schrijf de letters in de hokjes.

1. De bakker bakt het brood. A
2. Het brood wordt verkocht. E
3. De bakker staat op. K
4. De bakkerij gaat open. D
5. De bakkerij gaat dicht. T

K A D E T

8 Gebakjes liggen vaak in de vitrine. Wat is dat?

- Het vriesvak van een koelkast.
- Een grote kartonnen doos.
- Een glazen kast waarin iets ligt uitgesteld.
- Een houten kast met allemaal laatjes.

9 Welk brood vind jij het lekkerst?

Kies uit: kadetje - krentenbol - croissant - boterham

Ik vind een eigen keuze het lekkerst, omdat heb je verteld waarom
je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊



‘Pap, schiet nou toch eens op,’ zegt Evi.
 Ze staat met een koffer in haar hand in de keuken.
 Ze heeft vakantie en vandaag brengt pap haar naar opa en oma.
 Daar mag ze een paar nachtjes logeren.
 Dat is heel leuk, want opa en oma hebben een boerderij.
 Haar vader neemt nog een slok thee.
 ‘We vertrekken na het ontbijt,’ zegt hij.
 ‘Nog vijf minuutjes, dan kom ik eraan.
 Zet je koffer vast maar in de auto.’
 Evi sleept haar koffer naar buiten.
 Ze doet de kofferbak open en tilt de koffer erin.
 Dan gaat ze op de achterbank zitten.
 Wel jammer dat mam haar niet kan uitzwaaien.
 Maar ja, die moest al vroeg naar haar werk.
 Ze heeft beloofd dat ze straks naar opa en oma belt.
 Eindelijk komt Evi’s vader eraan.
 De logeerpartij kan beginnen!



1 Waar gaat het verhaal over?

Kleur het goede hokje blauw.

- Evi heeft vakantie.
- Evi gaat bij opa en oma logeren.
- Evi zet haar koffer in de auto.
- Evi zit aan het ontbijt.

Hoe weet je dat het ochtend is?

- Omdat pap nog zit te ontbijten.
- Omdat het vakantie is.
- Omdat Evi nog vijf minuutjes moet wachten.
- Omdat mam al naar haar werk is.

Naam

2 Wat is de goede volgorde van de zinnen? Zet 1, 2, 3 en 4 in de hokjes.

- 2 Evi sleept haar koffer naar buiten.
- 4 Evi gaat in de auto zitten.
- 3 Evi tilt de koffer in de kofferbak.
- 1 De vader van Evi neemt een slok thee.



3 Wie zijn de opa en oma van Evi? Zet een kruisje in het goede hokje.

Naam: opa Willem

Naam: oma Betsy

Kleding: overall

Kleding: bloemetjesjurk

Haar: bijna kaal

Haar: een knotje

Verder nog: draagt altijd een pet

Verder nog: draagt een bril



Logeren!

4 Vul het goede woord in.

Kies uit: *jouw - zijn - uw - haar - ons*

- | | |
|----------------------------------|-----------------------------------------|
| 1. De koffer is van u. | Het is <i>uw</i> koffer. |
| 2. De knuffel is van het meisje. | Het is <i>haar</i> knuffel. |
| 3. De auto is van de man. | Het is <i>zijn</i> auto. |
| 4. Het boek is van jou. | Het is <i>jouw</i> boek. |



5 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

OA	OB	OC	OD	OE	OF	OG	OH	OI	OJ	OK	OL	OM	ON	OO	OP	OQ	OR	OS	OT	OU	OV	OW	OX	OY	OZ
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

opa ochtend oud ontbijt oma oom

6 Is het waar, of niet waar?

Zet steeds een kruisje in het goede hokje.

- | | dat is
waar | dat is
niet waar |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. Een koffer is net zo groot als een kofferbak. | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 2. In een vakantie hoef je niet naar school. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3. Op een boerderij zijn altijd kippen. | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 4. Je kunt ook 's avonds ontbijten. | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> |
| 5. In een koffer kan meer dan in een rugzak. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |



7 Evi heeft een spannend boek bij zich. Het gaat over twee kinderen die een vossenhol ontdekken.

Welk boek is dat? Kruis maar aan.



8 De zinnen zijn in de war geraakt. Schrijf ze goed op.

- logeren/Evi/een paar nachtjes/bij opa en oma/gaat
Evi gaat een paar nachtjes bij opa en oma logeren
- 's morgens/Pap/met de auto/haar/brengt
Pap brengt haar 's morgens met de auto
- naar buiten/sleept/alvast/Evi/haar koffer
Evi sleept haar koffer alvast naar buiten



9 Vind jij logeren leuk?

Kies uit: wel - niet

Ik vind logeren eigen keuze leuk, omdat heb je verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊

Juf Arjette heeft deze tekst op het bord geschreven:

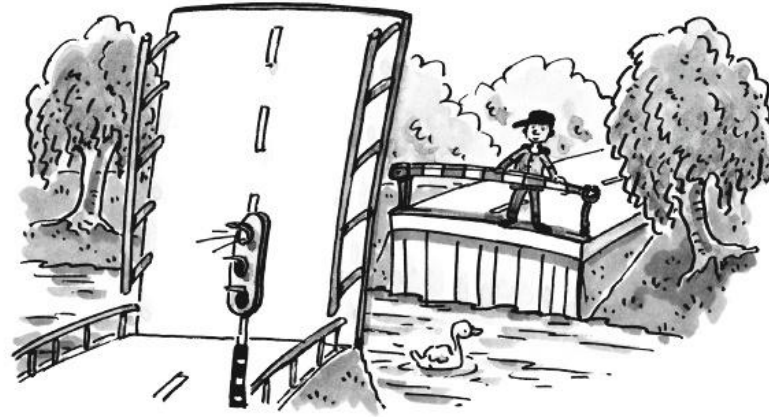
De smoezenfabriek

*In het dorpje Pieterburen,
boven in Nederland,
staat een fabriek waar je smoezen kunt huren,
en ik ben daar vaste klant.*

*Elke week huur ik er smoezen:
de brug stond open of het spoor was dicht.
Een tornado heeft mij weggeblazen,
ik werd geraakt door een bliksemschicht.*

*Kinderen uit alle landen
zie je er elke zaterdag.
Want een smoesje is geen liegen.
Een smoesje af en toe... dat mag!*

Fetze Jongman



1 Wat is dit voor soort tekst?

- een spannend verhaal
- een tekst waar je iets van leert
- een gedicht
- een brief

Wie is Fetze Jongman?

- de tekenaar
- de schrijver
- de uitgever
- de drukker



Wie is de hoofdpersoon?

- de ik-figuur
- Fetze Jongman
- juf Arjette
- kinderen uit alle landen

Hoe zie je dat er drie coupletten zijn?

- Tussen de coupletten is een witregel.
- Er staan nummers voor de coupletten.
- Dat heeft juf Arjette verteld.
- Dat zie je aan de titel.

2 Ik ben daar vaste klant. Wat betekent dat?

- Ik kom daar bijna nooit.
- Ik huur daar altijd dezelfde smoes.
- Ik ben de eigenaar van de fabriek.
- Ik kom daar erg vaak.

Wat vindt de schrijver van smoesjes?

- Hij vindt smoesjes maar niks.
- Hij vindt een smoesje hetzelfde als liegen.
- Dat staat er niet in.
- Hij vindt dat een smoesje soms wel mag.

3 Welke smoezen huurt de hoofdpersoon? Kleur de goede hokjes blauw.



Allemaal smoesjes!

4 Vul het goede woord in.

Kies uit: Ten slotte - Eerst - Dan

- **Eerst** schrijft juf een gedicht op het bord.
- **Dan** leest ze het gedicht een keer voor.
- **Ten slotte** schrijven de kinderen het gedicht in hun schrift.

5 Wat betekent ongeveer hetzelfde? Trek er een lijntje naartoe.

af en toe	_____	wervelwind
smoes	_____	koper
tornado	_____	soms
klant	_____	gesloten
dicht	_____	leugentje

6 Vul het goede woord in.

Kies uit: kei - bliksem - piep - boter - huizen

- Heel snel is **bliksem** snel.
- Heel hoog is **huizen** hoog.
- Heel hard is **kei** hard.
- Heel jong is **piep** jong.
- Heel zacht is **boter** zacht.



7 Wat zie je op een kaart van Nederland? Trek er lijntjes naartoe.



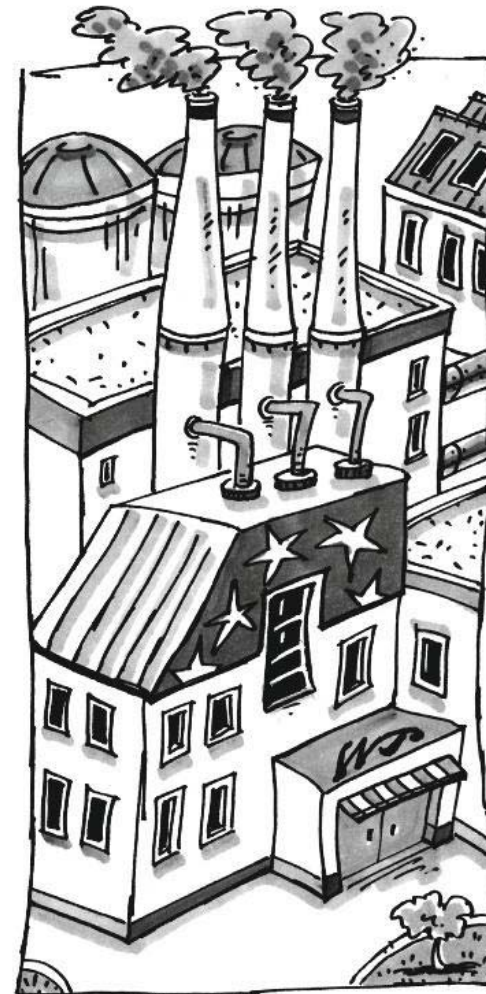
8 Welk woord hoort in elk rijtje niet thuis? Zet er een streep door.

- | | | |
|--------------------------|-----------------------|---------------------------|
| schoenenfabriek | spoorbrug | Duitsland |
| steenfabriek | ophaalbrug | Luttkerkerland |
| schoolfabriek | voetgangersbrug | Nederland |
| melkfabriek | tunnelbrug | Engeland |

9 Verzin jij wel eens een smoes?

Kies uit: *nooit* - *soms* - *vaak* - *altijd*

Ik verzin *eigen keuze* een smoes, want *heb je verteld waarom*
 *je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊



De meeste koeien in ons land zijn zwart en wit van kleur.

Zwartbont wordt dat genoemd.

Er zijn ook **roodbonte** koeien.

Die zijn rood en wit van kleur.

Vaak hebben de boeren **koeien voor de melk**.

Die melk gaat naar een fabriek.

Daar maakt men allerlei dingen van de melk.

Zoals boter, kaas en yoghurt.

Andere koeien worden gehouden **voor het vlees**.

Die gaan naar de slager, als ze dik genoeg zijn.

De slager maakt er worst en andere soorten vlees van.

Lang niet alle koeien lopen 's zomers in de wei.

Vaak staan ze zomer en winter in de stal.



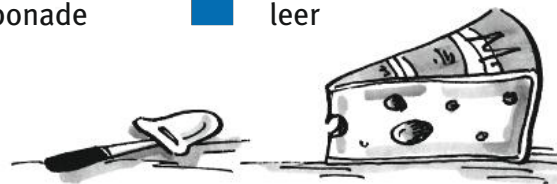
1 Welke producten komen van een koe?

Kleur die hokjes blauw.

- | | | | |
|-------------------------------------|-----------|-------------------------------------|-------|
| <input checked="" type="checkbox"/> | biefstuk | <input checked="" type="checkbox"/> | kaas |
| <input type="checkbox"/> | eieren | <input type="checkbox"/> | brood |
| <input checked="" type="checkbox"/> | boter | <input checked="" type="checkbox"/> | melk |
| <input checked="" type="checkbox"/> | yoghurt | <input type="checkbox"/> | thee |
| <input type="checkbox"/> | karbonade | <input checked="" type="checkbox"/> | leer |

2 Zet er een rondje om als het een goed woord is.

melkboer · melkkoe · melkzak · melkchocola · melkfles · melkpak · melklamp · melkfabriek



Naam

3 Wat is dit voor soort tekst?

- een tekst waar je iets van leert
- een reclametekst
- een spannend verhaal
- een tekst die je leert hoe je iets moet doen

Waar gaat de tekst over?

- vleeskoeien
- melkkoeien
- soorten koeien
- koeien



Uit hoeveel stukjes bestaat de tekst?

- één
- twee
- drie
- vier

Hoe kun je zien wat belangrijk is in elk stukje?

- Dat is dikgedrukt en onderstreept.
- Dat is schuingedrukt.
- Dat is schuingedrukt en onderstreept.
- Dat is onderstreept.

4 Vul het goede woord in.

Kies uit: *plakje - kom - glas - stuk - klontje*

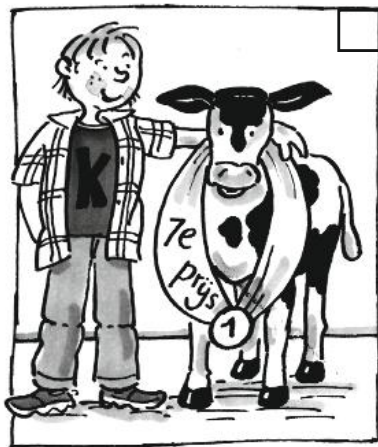
1. Als toetje neem ik een *kom* yoghurt.
2. Doe eerst een *klontje* boter in de pan.
3. Wie wil er een *plakje* kaas?
4. Ze schonk een *glas* melk in.
5. Op mijn bord lag een flink *stuk* vlees.



5 Dit staat in de krant:

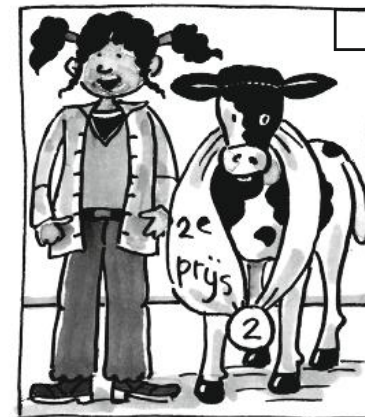
Kalfje wint 1e prijs!

Het kalfje Noortje heeft gisteren de eerste prijs gewonnen. Ze zag er bij de keuring het best verzorgd uit. Op de foto staat Noortje naast haar trotse baasje, de 10 jarige Anneke.



Welke foto hoort bij het bericht?

Zet een kruisje in het goede hokje.



6 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

WA WB WC WD WE WF WG WH WI WJ WK WL WM WN WO WP WQ WR WS WT WU WV WW WX WY WZ

winter

weiland

wuiven

water

worst

wroeten

7 Vul het goede woord in.

Kies uit: *en - maar - dus - want - omdat*

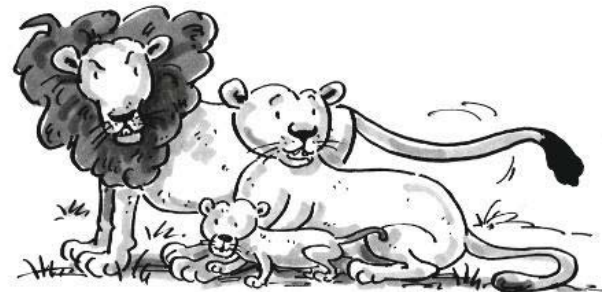
1. De stier was ontsnapt, *omdat* het hek open stond.
2. Ik wilde vlees kopen, *maar* de slager was gesloten.
3. De koe was bang *en* rende hard weg.
4. De melk was op, *dus* ik moest naar de supermarkt.
5. De boer schrok, *want* er brak brand uit in de stal.



8 Hoe heten het mannetje, het vrouwtje en het jong? Kijk naar het voorbeeld.

Kies uit: *merrie - kuiken - leeuw - hen - beer*

mannetje:	vrouwtje:	jong:
stier	koe	kalf
haan	<i>hen</i>	<i>kuiken</i>
<i>leeuw</i>	leeuwin	welp
hengst	<i>merrie</i>	veulen
<i>beer</i>	zeug	biggetje



9 Lust jij graag melk?

Kies uit: *wel - niet*

Ik vind melk *eigen keuze* lekker, want *heb je verteld waarom*
 *je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊

Evi wil graag een hond voor haar verjaardag.

Haar moeder heeft haar een boek over honden gegeven.

Dit staat er in:

De hond is familie van de wolf.

Wolven leven in bossen en open vlakten.

Wolven en honden jagen nooit alleen, maar altijd in een groep.

Zo'n groep honden of wolven heet een roedel.

Een roedel heeft een eigen gebied.

Een hond moet twee keer per dag eten.

Voor een jonge, actieve hond is een keer eten te weinig.

Zorg ook dat er altijd een bak met water klaarstaat.

Aan de staart van een hond kun je zien hoe hij zich voelt.

De staart recht omhoog betekent: ik ben niet bang.

Een bange hond draagt zijn staart vaak tussen zijn achterpoten.



1 Wat is dit voor soort tekst?

- een tekst waar je iets van leert
- een reclametekst
- een spannend verhaal
- een tekst die je leert hoe je iets moet doen

2 Waarom zou je zo'n tekst lezen?

- om iets over een onderwerp te weten te komen
- om te leren hoe je iets moet maken
- om een spannend verhaal te lezen
- om te leren hoe je iets moet doen



3 De tekst bestaat uit drie delen. Hoe kun je dat zien?

- Er staan nummers voor.
- Een nieuw deel begint met een stukje witregel.
- Een nieuw deel begint met een vetgedrukt woord.
- Er zit een witregel tussen de delen.

4 Welke hond is heel actief? Kleur het goede hokje blauw.





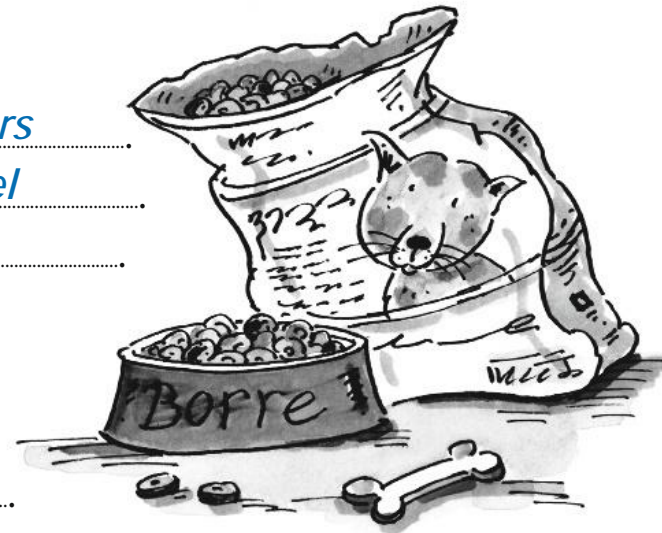




5 Maak de zin af.

Kies uit: *voedsel* - *voorouders* - *gedrag*

1. Het eerste deel van de tekst gaat over *voorouders*
2. Het tweede deel van de tekst gaat over *voedsel*
3. Het derde deel van de tekst gaat over *gedrag*

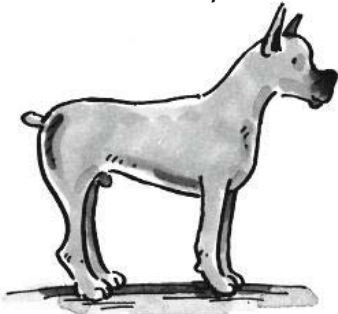


6 Vul het goede woord in.

Kies uit: *reu* - *pup* - *teef*

1. Een vrouwtjeshond heet een *teef*
2. Een jonge hond heet een *pup*
3. Een mannetjeshond heet een *reu*

7 Wat voor soort hond is het? Schrijf het er maar onder.

Kies uit: *teckel* - *poedel* - *herdershond* - *boxer**boxer**teckel**herdershond**poedel*

Naam

8 Welke hond is bang? Zet een kruisje in het goede hok.



9 Vul het goede woord in. Kijk goed naar de tekst.

Een groep honden of wolven heet een *roedel*



10 Trek een lijntje van het woord naar het goede letterhokje.

Kijk vooral naar de tweede letter van elk woord.

BA BB BC BD BE BF BG BH BI BJ BK BL BM BN BO BP BQ BR BS BT BU BV BW BX BY BZ

buiten

blaffen

bek

brokken

bijten

bak

boxer

11 Wat voor soort hond vind jij leuk?

Ik vind een *eigen keuze* leuk, want *heb je verteld waarom*
..... *je dit kiest? Dan is je antwoord goed!* 😊

Er staat een man voor de klas van juf Arjette.
 Hij heet Tom de Wind en hij is schrijver van kinderboeken.
 Hij schrijft boeken voor kinderen van zes tot twaalf jaar.
 Vandaag vertelt hij aan groep vijf hoe dat gaat.
 De kinderen luisteren met open mond.
 ‘Eerst bedenk ik (1) natuurlijk een verhaal,’ zegt Tom.
 ‘Het liefst een lekker spannend verhaal, dat snap je (2) wel.’
 Daarna bedenk ik wie er in meedoen, de hoofdpersonen dus.
 En dan... dan komt het allermoeilijkste.
 Dan moet ik het boek gaan schrijven.
 Nou ja, het is niet echt schrijven met een pen.
 Ik schrijf het boek op mijn computer.
 Soms doe ik wel langer dan een jaar over een boek.
 Maar soms ook maar een paar weken.
 Dat hangt een beetje van het boek af.’



1 Wie is de hoofdpersoon?

- juf Arjette
 de kinderen van groep zes
 Tom de Wind
 Fabian en Evi

De kinderen luisteren met open mond.

Wat betekent dat?

- Ze zitten te gapen.
 Ze vinden het heel spannend.
 Ze vinden het erg saai.
 Ze willen iets vragen.

Wie is ik (1)?

- Tom de Wind
 juf Arjette
 Fabian
 Evi

Wie is je (2)?

- de kinderen van groep vijf
 Fabian
 Evi
 juf Arjette

2 Wie is Tom de Wind? Zet een kruisje in het goede hokje.

Naam: Tom de Wind

Beroep: kinderboekenschrijver

Haar: krullend

Kleding: coltrui

Opvallend kenmerk: woeste baard









3 Vul het goede woord in.

Kies uit: *Ten slotte* - *Daarna* - *Eerst*

1. *Eerst* bedenkt de schrijver een verhaal.
2. *Daarna* bedenkt hij de hoofdpersonen.
3. *Ten slotte* gaat hij het verhaal schrijven.



4 Dit is de achterkant van een boek dat Tom de Wind heeft geschreven.



Wat is het voor soort boek? Kleur het goede hokje blauw.

- Het is een boek met gedichten.
- Het is een boek waarin je leert hoe je iets maakt.
- Het is een boek met sprookjes.
- Het is een boek met een spannend verhaal.

5 Vul het goede woord in.

Kies uit: door - na - tegen - bij - naar - tot

- Er komt wat licht *door* het raampje.
- De kinderen bleven *tot* twaalf uur wakker.
- Eelke logeert *bij* Marleen.
- *Na* het ontbijt liepen ze *naar* de boerderij.
- Ze vertelden het hele verhaal *tegen* hun ouders.



6 Op welk plaatje is een illustrator aan het werk?









7 Is het een goed woord? Zet er dan een rondje om.

spookverhaal · lachverhaal · reisverhaal · stripverhaal · tekstverhaal · bijbelverhaal



8 Welk soort verhalen vind jij mooi?

Kies uit: griezelverhalen - spannende verhalen - grappige verhalen - verdrietige verhalen

Ik vind eigen keuze mooi, omdat heb je verteld waarom je dit kiest? Dan is je antwoord goed! 😊

Hoe ver ben je? _____

